ateitis

Balandis 1978·4

ateitis 1978 BALANDIS/APRIL VOL. LXVIII No. 4

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos-lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas

ANTAI... — K. Trimakas 110
Atsinaujinimo ateitis: Tolimesnės galimybės (1) — J. Šarauskas 112
Sruvena šviesa nuo žvaigždės lig žvaigždės (eil.) — A. Radžius 116
Pokalbis su dail. Arvydu Algminu 118
Ir jaunystėj prisiminkim amžinus idealus — kun. J. Prunskis 123
Principas (apsakymas) — Al. Baronas 124
Eilėraščiai — Taura 127-128
Prof. Pr. Jucaitis — „Ateities" mecenatas 129
ATVIRAI: Atgarsiai apie IX Ateitininkų Kongresą — E. Paliokienė, Alg. Petrulis, Ses. Josephine, V. Liulevičius, kun. I. Urbonas, G. Čepaitytė, V. Nakaitė, J. Juozevičius, S. Stasienė 130
Vienas per kitą užtikom Kristų — Chicagos studentų draugovės krikščioniško atsinaujinimo savaitgalio dalyviai 135
ATŽALOS: Eilėraščiai — Loreta 137-138
Įspūdžiai iš „Liepkalnio sodybos" — D. Garūnaitė 138
Mano laisvalaikis — Cicero moksleivių kuopos jaunieji 139
VEIKLA 140

Šį numerį redagavo K. Trimakas. Nuotraukos: Alg. Grigaičio (viršelis, 109, 112, 139), I. Damušytės (abi 142), J. Kuprio (115, 123, 136), S. Kuprio (133), L. Radvilaitės (141-I), V. Radvilos (131, 141-II, III, IV), A. Šeštoko (138) ir K. Trimako (visos 143). A. Algmino dailės darbai (119-122; nuotr. K. Trimako — 119, 120-I, 122). Iliustracijos: V. Eivaitės (116-117), T. Zarankaitės (127-128), P. Sandanavičiaus (124-125, 126) ir R. Valiulytės (137).

Vyriausias redaktorius: kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave., Apt. 409, Forest Park, IL. 60130, USA. Telef.: 312 366-2446.
Redaktoriai: Saulius Kuprys, dr. Arūnas Liulevičius, dr. Linas Sidrys ir Aldona Zailskaitė.
Redakcijos nariai: dail. Vilija Eivaitė (meninė priežiūra), Daina Kojelytė, Jonas Kuprys (fotografija) ir Roma Olšauskaitė.
Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: 312 434-2243.

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 9.00 dol.; garbės prenumerata — 15.00 dol., susipažinimui — 7.00 dol.; kituose kraštuose — 7.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (5.00 dol.).

ATEITIS — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 South Sacramento Ave, Chicago, Il. 60629, USA. Yearly subscription in the US and Canada $9.00. Single copy $1.00. Second Class postage paid at Chicago, Illinois.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Ir aš matau žvaigždes...

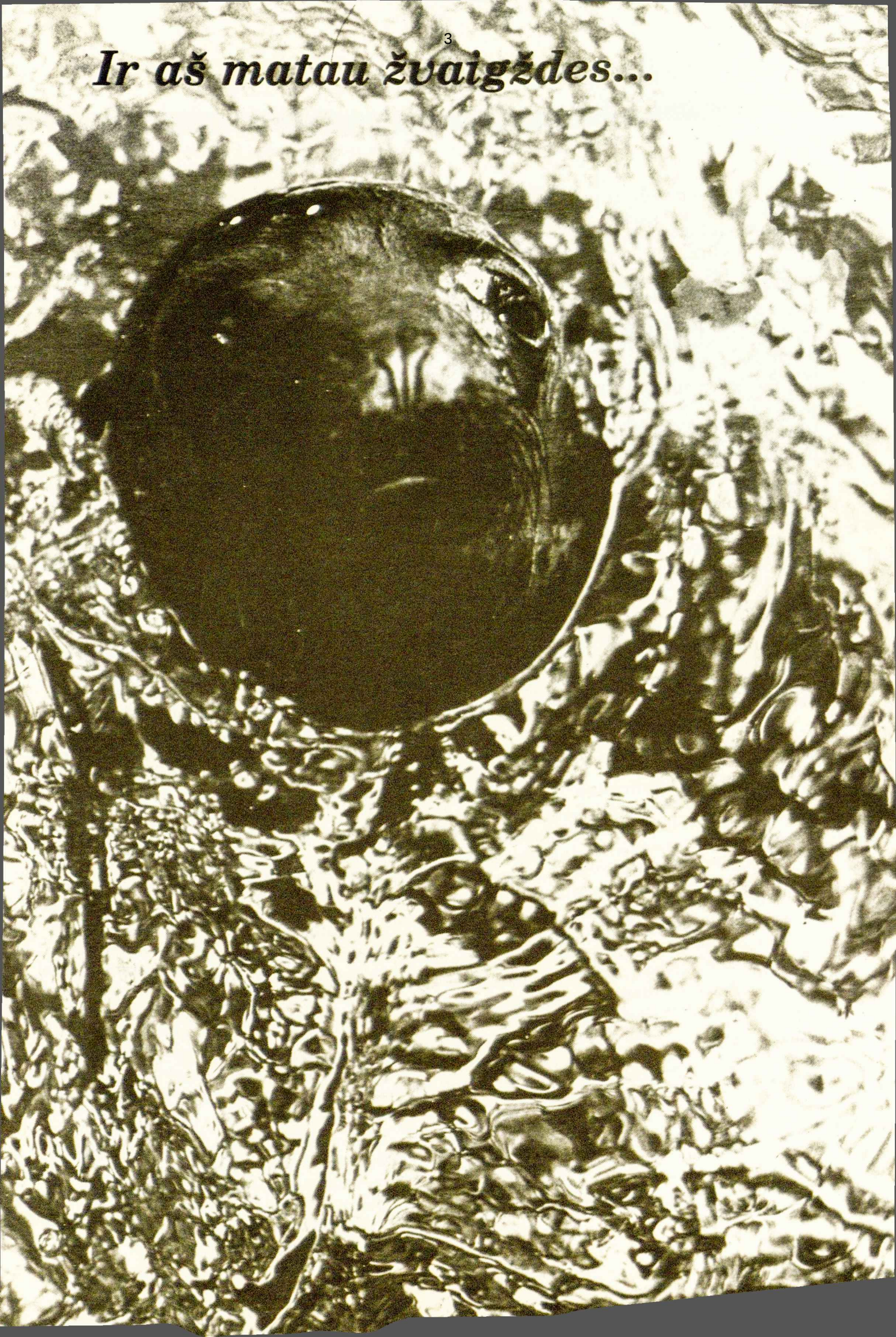

antai...

SUSITIKIMAS: Pasaulio Lietuvių Dienos

Ankstyvesnė ir dabartinė tėvynės okupacija privertė nemažą dalį lietuvių ieškoti prieglobsčio už jos sienų. Šiandien tautiečių randame beveik kiekviename pasaulio kontinente.

Bendra kalba ir bendri tikslai riša mus. Bandom palaikyti ryšius ir ieškom progų susitikti. Didis ir retas susitikimas netrukus įvyks Pasaulio Lietuvių Dienomis, birželio 28 - liepos 3 d., Toronte, Kanadoje. Tuo metu vyks trys renginiai: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynės ir V-ji Kanados ir JAV Lietuvių Dainų Šventė.

Lietuvių Bendruomenė, daina ir sportas — mus jungiančios gijos. Visi, kas tik galim, vyksim susitikti. O tie, kurie negalėsim, bandysim pagyventi didžiojo susitikimo nuotaikomis.

Pasaulio Lietuvių Dienos — tai daugiau negu paprastas suvažiavimas. Jomis pratęsiama Lietuva.

PLB SEIMAS: Įkvėpimas ir planai

Išeivių lietuvių organizacinei ateičiai didelės reikšmės turės Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, kuris susirinks Pasaulio Lietuvių Dienomis, Toronte. Jame įvairių kraštų lietuvių atstovai rinks naują PLB valdybą ir svarstys aktualius reikalus.

Reikia tikėtis, kad jau yra atkreiptas dėmesys į St. Barzduko trys praktiškus pasiūlymus (*Draugas*, 1977 m. gruodžio 21): 1. seime skirti daugiau laiko „ateities vizijoms, tikslams, siekimams ir planams", trumpinant pranešimus; 2. seime esantiems jaunimo atstovams svarstyti reikalą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai remtis jaunimo organizacijomis, sudarant iš jų federaciją, ir 3. užtikrinti *Pasaulio Lietuvio* leidimą.

Pirmu pasiūlymu siekiama Lietuvių Bendruomenės ateičiai įkvėpimo ir planų, antruoju — jaunimo sujungimo ir prieaugliaus Bendruomenei, o trečiuoju — egzistencijos užtikrinimo svarbiausiam spaudos ryšiui pasaulio lietuvių tarpe.

JAUNIMO SĄJUNGA: Federacija?

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos veiklos sunkumus bei jos aktyvių narių „skolinimąsi" iš jaunimo ideologinių organizacijų iškėlęs Petras V. Kisielius siūlė LJS ir jaunimo organizacijų vadovybėms per ryšininkus palaikyti kontaktą (Ateitis, 1977, 7 nr., 222 psl.).

Panašią LJS padėtį apibūdino St. Barzdukas (*Draugas,* 1977 m. gruodžio 21). Jis teigė LJS esant „be paties jaunimo", tik „jaunimo vardu čia veikia jo paskiri vadai". Jis siūlo LJS ne vien palaikyti ryšius su jaunimo organizacijomis, bet visiškai jomis remtis, tampant jaunimo organizacijų federacija.

Žinoma, toks LJS formos pakeitimas turėtų būti svarstomas sekančiame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese, tačiau įvadinės diskusijos jaunimo tarpe Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime (kaip siūlo St. Barzdukas) galėtų išryškinti sunkumus ir teigiamybes.

Tapusi jaunimo organizacijų federacija, LJS nebebūtų organizacija *šalia* kitų, bet taptų jaunimo organizacijų organizacija.

ŽENKLAI: Tauta į laisvę

Pavergtai tautai gyvybiškai svarbu kitoms tautoms pasirodyti gyva ir besiveržiančia į laisvę. Vienaip tai rodo pavergtieji tėvynėj, kitaip — esantys laisvuos kraštuos.

Į tą darbą įsijungia vis didesnis lietuvių išeivių skaičius. Visai tinkamai atkreipiamas dėmesys į jų darbą (J. Pr., „Lietuvos reikaluose išsiveržti iš savybės rato", *Draugas,* sausio 20 d.), o jų pastangos atžymimos premijomis (pirmoji — prel. V. Mincevičiui Italijoj; antroji — V. Bražėnui JAV; trečioji — Pr. Alšėnui Kanadoj).

Sveikintinos ir JAV LJS pastangos išvystyti laiškų rašymo vajų dėl televizijos vaidinimo apie Simą Kudirką ir Vasario 16 dienos progomis (žr. JAV LJS aplinkraštį, 8 nr.).

Tokie straipsniai, žinios, laiškai — tai laisvėn besiveržiančios, gyvos lietuvių tautos gyvybės ženklai.

SIMAS: Asmuo į laisvę

Kuo didesnė asmens auka, tuo didesni galimi atgarsiai. Dėl nepaprastai skausmingos asmeninės aukos ypač didelio atgarsio susilaukė Simo Kudirkos šuolis į laisvę, dramatiškai atvaizduotas visose JAV parodytame televizijos vaidinime „Defection of Simas Kudirka" (Simo Kudirkos pabėgimas).

Lietuvio laisvėn veržimasis (nors kliūtys amerikietišku būdu kiek sušvelnintos) dar niekad nebuvo taip ryškiai ir dramatiškai iškeltas, kaip šiame televizijos filme.

ŠVENTASIS NARVAS: Kūrybos avangarde

Alg. Landsbergio sukurta ir D. Lapinsko režisuota drama „Šventasis narvas", pastatyta IX Ateitininkų Kongrese ir pakartota Chicagoje, tebesusilaukia skirtingo atgarsio. Vieni abejoja, ar nebūtų vertėję su tais tūkstančiais dolerių ką kitą padaryti (pvz. V. Liulevičius šio *Ateities* nr. „Atvirai" skyriuje); kiti dramos pastatymą labai vertina, kaip pvz. K. Brd. (Bradūnas) jį laiko „nauju mūsų teatro žybtelėjimu" (*Draugo* kultūr. priede, 1977 spalio 8).

Žinoma, kad tokio kongreso, kaip neeilinio įvykio, proga yra šimtai būdų stengtis ką nors naujo duoti lietuvių tautos kultūrai. Visai tinkamai pasirinkta iki šiol išeivijoj ryškesnio veido nesusidariusi dramos sritis. Ir taip susilaukėm neeilinės dramos, vaizduojančios vidines kovas žmonių, kurie yra kraštutinėse situacijose, primenančiose okupuotą Lietuvą, bei sukrečiančio tos dramos sceninio apipavidalinimo. Tiesa, nieko nėra tobulo. Bet tai vaisius nuoširdžių pastangų — kaip K. Brd. aukščiau minėtam vertinime pastebi — Ateitininkijos pastangų „būti mūsų kultūrinio klodo avangarde".

ŠVENTASIS NARVAS: Drama ar spektaklis

Meniniu požiūriu „Šventojo narvo" dramos pastatymą išsamiau gvildeno K. Keblys (*Draugo* kultūr. priede, 1977 m. rugsėjo 24) ir M. Smilgaitė (*Aidai,* 1977, 10 nr., 473 psl.). K. Keblys, pilniau sverdamas pačią dramą, kaip vidinių žmogaus konfliktų vaizdavimą, pastebėjo, kad režisieriui „Lapinskui labiau rūpėjo pastatyti gerą spektaklį, negu gerai interpretuoti dramą... dažnas sceninis pokštas pabrėžė ne taip jau svarbius, o kartais net užgoždavo labiau esminius vidinio veikalo virpesius. Susidarė įspūdis, kad spektaklio esmė ir yra sceniniai efektai..."

Tuo tarpu M. Smilgaitė, nesigilindama į pačią dramą, o tik pasitenkindama tokiom išvadom, kaip, pavyzdžiui, jog Landsbergis „irgi norėjo įvairiais būdais sukrėsti žiūrovą", savo recenzijoj visą dėmesį skyrė sceniniam dramatiškumui, kuriame, be abejo, ji matė režisieriaus darbo pasekmes. Anot jos, „Lapinskas sugebėjo sukurti dramatinę įtampą, ją perduoti publikai ir vaidinimą vainikuoti grynai emociniu pergyvenimu ir išsėmimu. To, rodos, ir užtenka. Visa kita yra tam tikri priedai ir sąlygos tikslui pasiekti".

Kaip pats Landsbergis teigė, scenoj dramos pastatymas „jau nebėra autoriaus pirminė drama, bet jo ir režisieriaus ir kitų kūrybingų žmonių naujas kolektyvinis kūrinys" (*Draugo* kultūr. priede, 1977 m. rugs. 24). K. Keblys žiūrėjo daugiau iš pirminės dramos pusės ir dėl to kai ko svarbaus spektaklyje pasigedo. M. Smilgaitė gi svėrė patį spektaklį, o visa kita (net ir pirminę dramą) tepalaikė „sąlyga", gal net tik „priedu".

Landsbergio pirminė drama yra turtinga savo gelme ir galimybėm. Lapinsko režisuota ir aktorių išvaidinta ji daug laimėjo: ji buvo vienaip scenoj įkūnyta, daugely vietų įdomiai išryškinta. Tačiau nei negalima tikėtis, kad ji dėl turtingo vidinių kovų atvaizdavimo būtų jau buvus išsemta.

ATSINAUJINIMAS: Ne vien laiko atžvilgiu

IX Ateitininkų Kongreso metu krikščioniško atsinaujinimo simpoziume kun. J. Šarausko kalba „Atsinaujinimo galimybės" sukėlė nemažą kontraversinį neramumą. Tai lyg parodė, kad mes, aplamai imant, jaudinamės dėl Bažnyčiai pareikštos kritikos (ir teigiama, ir neigiama prasme) gal daugiau negu dėl mūsų pačių krikščioniško atsinaujinimo.

Toji kalba buvo išmušus patį simpoziumą iš pramatytų vėžių. Nenoriu, kad tai būtų padaryta su mūsų visom krikščioniško atsinaujinimo pastangom. Tad šiame žurnalo numeryje spausdinant šią kalbą, randu reikalą paaiškinti, jog joje „atsinaujinimas buvo suprastas, kaip vienam laikotarpy įsivyravusių netobulų formų ir pačios orientacijos pakeitimas geresnėm. O tai nėra tas pat, kaip visiems žmonėms visais laikais visose vietovėse taikomas pilnutinis krikščioniškas atsinaujinimas, kurį skelbė Kristus... Ta prasme kun. Šarausko išdėstyta reorientacija su pilnu krikščionišku atsinaujinimu nei pilnai sutampa, nei pilnai jo neatstoja, bet tuo, kuo ji formuoja šių laikų žmogui tinkamesnius ar Kristaus evangelijai artimesnius kelius, ji krikščionišką atsinaujinimą lengvina ir papildo" (K. Trimakas, *Ateitis,* 1977, 9-10 nr., 307 psl.).

Be abejo, į praeities vertinimą bei ateities siūlymus galima žiūrėti iš įvairių pusių. Tikimės, kad tolimesnėmis diskusijomis mūsų žvilgsnis bei vertinimas bus praplėstas.

Kęstutis Trimakas

ATSINAUJINIMO ATEITIS: TOLIMESNĖS GALIMYBĖS

JURGIS ŠARAUSKAS

Kalba, kiek sutrumpinta krikščioniško atsinaujinimo simpoziume IX Ateitininkų Kongrese, Clevelande, šiame ir sekančiame žurnalo numeryje pateikiama pilna.

Paskirta tema yra „Atsinaujinimo Ateitis: Tolimesnės Galimybės". Pradėsiu su žiauriai suprastintu atsinaujinimo etiologijos nagrinėjimu. Žmonės, kaip egzistenciniai reiškiniai arba, iš teologinės pusės, kaip sutvertos būtybės, yra nepilnos būtybės, kurios apribojamos tiek fizinių reikalavimų, tiek filosofinio *Angst*. Paprastai pasakius, mes turime daug reikšmių, o labiausiai mes ieškome visko reikšmės, prasmės. Tai, kad esame ir kuo esame, verčia mus surasti „kodėl" ir „kaip" mes esame. Ir būdami kūrybingi ir pilni vaizduotės, mes atrandame tinkamą atsakymą, kuris tinka pasisekimui, pragarsėjimui. O dar kiti atranda prasmę tikėjime.

Ieškodami paaiškinimo reikšmės, daugumas mūsų nebenori sugrįžti iki rato išradimo laikų. Dažniausiai mes peržiūrime kitų atrastus atsakymus, ir vieną iš jų pasekame. Šis reikšmės ieškojimas yra labai asmeniškas reikalas. Bet jo šaltiniai dažniausiai yra bendri arba visuotini.

Pirmasis šaltinis yra *bendras patyrimas*. Nesileidžiant į smulkmenas, tai yra mūsų tėvų ir šeimos vertybės ir gyvenimo pažiūros, vyraujančios normos ir tradicijos mūsų kultūroj, mūsų bendruomenės pažiūros ir perspektyvos ir mūsų išsimokslinimo ir profesinio santykiavimo ypatingieji vingiai ir pavyzdžiai.

Antrasis visuotinis šaltinis, iš kurio teka reikšmės atsakymai, yra asmeniški patyrimai, pergyvenimai, tai gali būti surinktinis ar ištisas asmeninis pasisavinimas bendrų patyrimų. Arba tai gali būti intensyviai asmeniškas pergyvenimas — asmeniška tragedija ar ekstazė, kuri sudaro ir nustato mūsų savotišką pasaulėžiūrą ir gyvenimo būdą, kuriuo mes išreiškiame savo atsakymą reikšmės klausymu. Nežiūrint, ar mes semiamės iš bendrinio, ar iš asmeniško patyrimo šaltinio, ar iš abiejų, daugelis mūsų parenkame tikėjimo reikšmę kaip atsakymą. Tada mes grupuojame mūsų įvertinimus, pažiūras, ir gyvenimo modalumą, kuris patenkinamai atsako. Pagrindinius gyvenimo klausimus su tikėjimo išreiškimais — ar tai apreikštasis Šv. Rašto tikėjimas, ar tai asmeninis tikėjimas įtampaus pergyvenimo, ar jų junginio. Visvien, mes prisipažįstame esantys tikintieji.

Tikintieji yra žmonės, kurie su tam tikra rizika gyvena. Padidinti tikėjimui ir pamažinti rizikai mes sudarome bendruomenę. Mes organizuojame. Mes tampame Bažnyčia. Kai mes bendraujame su kitais, visko padaugėja — ypatingai išminties. Bažnyčia pasidaro bendras įrankis, kuriuo išpildoma mūsų reikmė, atsakant į reikšmės klausimą. Bet kadangi mes esame kartu ir turime tiek daug gabumų ir sumanumo, tada Bažnyčia gali padaryti daug, gali patenkinti visokeriopus reikalavimus. Ji tampa ligonine, mokykla, paskaitininku socialiniam pasikeitimui, meno globėja, didžiule darbdave, aukštojo mokslo institucija, politine grupe, vieta, kurioje etninės grupės gali išreikšti ir išvystyti savo tapatybę. Bažnyčia pasidaro kultūros saugotoja, biznis, tarptautine organizacija. Vis šie elementai gali būti teigiami ar neigiami, bet jie visada turi būti antraeiliai: jie turi būti priemonės atsiekti tikslo, o ne pats tikslas. Bet kada yra išgirstamas pareikalavimas atsinaujinti, įvyksta perstatinėjimas. Priemonės virsta tikslu. Mes reikalaujame permainos ar atsinaujinimo, kai kas nors nepasiseka, kai kas nors neveikia taip, kaip turėtų. Šis reikalavimas atsinaujinti yra dažniausiai patiriamas bent dviejose srityse — institucinėje ir asmeniškoje. Institucinėje srityje tai atsitinka dažniausiai todėl, kad organizacija, sandara ar šiuo atveju Bažnyčia pasidaro nebe efektyvus įrankis reikšmės klausymus spręsti. O jeigu atsinaujinimo šauksmas yra girdimas asmeninėje srityje, tai pasekmė pertekliaus ar nukreipimo. Vien žodžiu teisinga kryptis pamesta, ir būtinas persiorientavimas. Kadangi institucijos dažniausiai išreiškia žmogaus vertybes, atsinaujinimas reikalingas abejose srityse — asmeninėje ir institucinėje.

Šiandien tikinčiųjų pasaulyje ir šiame Kongrese mes girdime atsinaujinimo šūkį. Priemonės netinka tikslui — reikalingas persiorientavimas. Likusi šio pokalbio dalis pabrėš ateities galimybes arba sritis atsinaujinimui.

Institucinis Atsinaujinimas

Mano pastabos bus tiktai apie kai kurias pagrindines reikalaujančias atsinaujinimo vietas. Priežastys bus aiškesnės kalbant apie pasikeitimus, kurie reikalingi dvasiškumo plotmėje.

Šį skyrių pradėsiu, suminėdamas sritis, kuriose, mano nuomone, institucinis atsinaujinimas arba jo kukli pradžia aiškėja. Sekantys pavyzdžiai nesugrupuoti nei chronologiškai, nei pagal svarbumą.

1. Didžiausias atsinujinimo ženklas yra padaugėjimas moterų veiklos Bažnyčioje. Tai gali pataisyti ir praturtinti mūsų vienų su kitais supratimą, kaip lygiaverčių darbe statant Karalystę. Viešpatavimo dienos privilegijuotos klasės, susidedančios vien tik iš vyrų, celibatų, klierikų, suskaitytos.

2. Jaučiasi šiandien didesnis supratimas ir pastoracinis susirūpinimas ištuokų ir persituokų klausimų. Moterystės tribunolų darbas remiasi ne vien tik absoliučiais nuostatais, bet psichologijos ir jai gimininguų mokslų įnašais. Matosi pastangos palengvinti žmonišką tragediją.

3. Moralės teologai taip pat naudojasi psichologija, vystydami sveikesnę ir žmoniškesnę pažiūrą į lytiškumą, vietoje tuščio ir mechaniško žvilgsnio į žmogų, žvilgsnio, kuriuo rėmėsi dauguma Bažnyčios nuostatų praeityje.

4. Vien tik daugybės pažiūrų ir įsitikinimo polėkių egzistavimas yra gyvybės ir sveikatos ženklas. Autoritetas nebegali toliau reikalauti paklusnumo tik todėl, kad autoritetas. Jis tik tol galioja, kol jo įrodymai ir protavimas teisingi.

5. Vis daugėja atsitikimai, kai II-jo Vatikano susirinkimo šūkis kolegiškumui ir sprendimu pasidalinimui virsta realybe. Per parapijų tarybas ir kitas organizacijas pasauliečiai vis daugiau ir daugiau užima jiems atitinkamas roles, kaipo atsakingi sprendimų vykdytojai ir autoriteto dalininkai. Dauguma lietuviškųjų parapijų yra išimtys šiems įvykiams.

6. Yra buvę keturi tarptautiniai vyskupų susirinkimai po II-jo Vatikano susirinkimo. Konkrečių rezultatų dar nedaug, bet vien tik faktas, kad tokie susirinkimai įvyko, yra teigiamas ženklas. Net ir silpnas simbolis geriau negu niekas.

7. Charizmatinis sąjūdis, nežiūrint jo problemų ir nepastovumo, visvien pasilieka vilties ir naujo gyvenimo šaltinis. Ir kadangi daug kas stebi jį ir laukia jį suklumpant, esu tikras, kad šis sąjūdis išliks, kaip galiojantis, gyvas ir nepriešingas šiandieninės Bažnyčios dvasiai.

8. Didelė pažanga padaryta ekumeninėje srityje. Tas matosi instituciniuose sluoksniuose, bet svarbiausia teologiniuose. Teologiniai pokalbiai su anglikonais, liuteronais ir kitais pasiekė daug gražių rezultatų kunigystės, sakramentų, Eucharistijos ir net popiežystės klausimais.

9. Viltingas ženklas yra didėjantis dėmesys ir sumanumas religiniame auklėjime. Šis įsipareigojimas, galbūt, teigiamiausias ateičiai, nes tai yra pasišventimas mūsų vaikams.

10. Naujų teologinių įžvalgumų parodo išsilaisvinimo teologija iš Pietų Amerikos, žada papildyti Bažnyčios supratimą, vesdamas prie geresnių santykių tarp Bažnyčios.

Dabar norėčiau suminėti problemines sritis, kurioms atsinaujinimas yra kritiškas. Jūs, be abejo, tuojau pastebėsite, kad šis sąrašas žymiai ilgesnis.

1. Neperseniausios apklausos parodo, kad 6.6 milijonų mokslinio amžiaus katalikų vaikų nedalyvauja jokiame formaliame religiniame auklėjime. Tai 100% padaugėjimas per paskutinį dešimtmetį.

2. Didelė dalis ekumeninės veiklos nepasiekė paprasto kataliko. Per maža dalis užtenkamai stengiasi suprasti pagrindinius teologinius klausimus ir, kas dar blogiau, didelė dalis apatiškai nepaleidžia savo senųjų nusistatymų. Iš tikro yra mažai populiarios paramos ekumeninei pažangai.

3. Institucinė Bažnyčia tebėra valdoma monarchine valdymo forma, kuriai nėra pasiteisinimo Šv. Rašte ir kuri nesiderina su šiandienine galvosena. Jos procesai yra uždari; jos tikslai dažnai iš anksto nesuvokiami; jos stilius yra išskirtinas. Bažnyčia yra italų dominuojamas karališkas dvaras, kuriame net ir visų turtingiausias vasalas, JAV, turi mažai įtakos. Ką gali tada atsiekti mažutė tauta? Kokių mes turime įrodymų, kad Vatikanas iš viso rūpinasi Lietuva ar lietuviais? Mes daugiau, turbūt, laimėtume savo politiniams tikslams, susijungdami su rusų ir žydų disidentais.

4. Vyskupai tebėra išrinkti slaptu ir suvaržytu būdu. Mažai katalikų žino, kodėl ir kaip kunigas pakeliamas į diecezinę valdžią. Biurokratinė asmenybė tebeviršauja. Lietuviai šiame krašte yra juntama mažuma, kuri tik vos pastebimai atstovaujama vyskupų tarybose. Ar tai pasekmės, kad mes, vidurinės klasės baltieji, klusnūs bei drausmingi? Taip, mes turime būti klusnūs ir duoti paramą Baž-

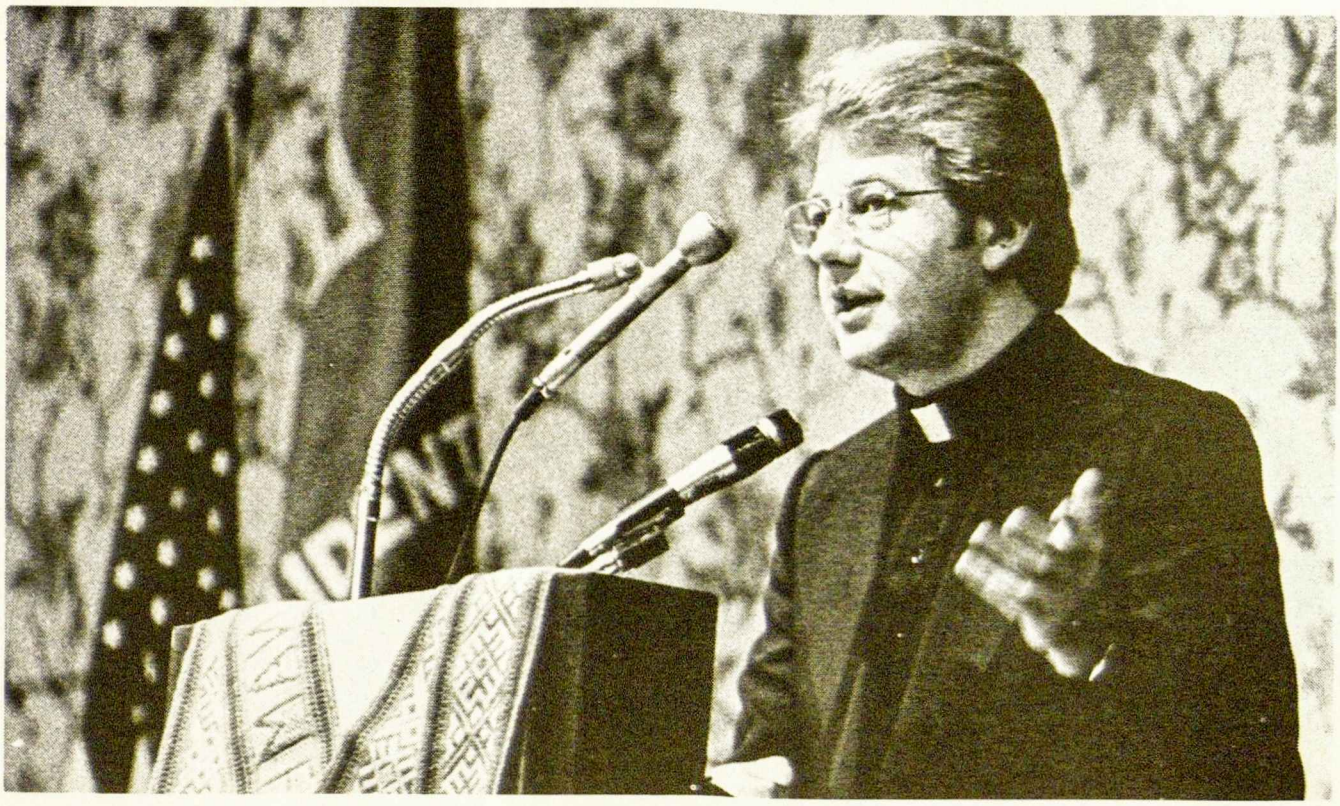

Kun. Jurgis Šarauskas kalba IX Ateitininkų Kongrese.

nyčiai, bet, atrodo, mes negalime dalyvauti svarbiuose sprendimuose ir atstovavime. Atrodo, kad mes esame to neverti.

5. Popiežius Povilas VI neatsistatydino suėjus 80 metų. Tuomi jis tebetęsia tradiciją, kad išrinktoji popiežystė yra būtina visuotinai Bažnyčios gerovei. Jeigu po Franklino Roosevelto ir Ričardo Nixono išaugo „imperialistinė prezidentūra, „tai nuo Pijaus IX ir ypatingai nuo Pijaus XII laikų mes matome išsivystymą „imperialistinės popiežystės". Ribojimas popiežiavimo, žinoma, irgi ne ideali priemonė, bet toks pakeitimas bent iškeltų skirtingą supratimą popiežiškos pastoracijos — ne monarchinės, bet kolegines. Tuo popiežystė laimėtų pasitikėjimą.

6. Oficiali laikysena ištuoktiesiems ir gyvnašlių santuokos (persituoktiesiems) katalikams dar toli nuo gražaus idealo, nes tebevyrauja Bažnyčios legalizmas vietoj krikščioniško pasigailėjimo.

7. Kunigai palieka kunigystę — daugeliui celibatas yra didžiulė našta. Nėra jokių galutinių įrodymų nei Šv. Rašte, nei tradicijoje, kurie iššauktų privalomą celibatą. Apklausinėjimai rodo, kad ir visuomenė to nereikalauja. Katalikų Bažnyčia yra vienintelė didelė religinė grupė, kurioje pašaukimai mažėja; kitos denominacijos džiaugiasi prieaugliu. Ar Šv. Dvasia nebando mums kažką pasakyti?

8. Oficialioji Bažnyčia tebevartoja nebetinkamą filosofiją ir pasenusią psichologiją, kaip savo pagrindinių principų sudarymo moralės gaires. Rezultatai tokie, kad žmonės ima protestuoti prieš šį autoritetą, ir, kas dar blogiau, jie visai į jį nekreipia dėmesio. Pasitikėjimas Bažnyčia mažėja.

9. Moterys yra antros klasės pilietės Bažnyčioje ir nesimato, kad oficialioji Bažnyčia bandytų šią padėtį pakeisti. Liūdna ir apgailestaujama yra silpnoji argumentacija, kuri vartojama paremti šį nusistatymą. Bažnyčios mokslas ir pasitikėjimas vėl kompromituojamas.

10. Mišių išklausymas mažėja. Tyrinėjimai rodo pagrindines priežastis: a. nepasitenkinimas oficialiu mokslu, liečiant gimimo kontroles, b. ištuokos ir gyvnašlių santuokos (persituokos), c. popiežiaus autoriteto įvykdymas, d. nuobodi liturgija, e. prasti pamokslai.

11. Parapijų gyvavimo būdas — organizacijos ir sprendimų sandara prisitaiko labai mažai prie II-jo Vatikano susirinkimo pageidavimų. Klebonai pasilieka vyraujantys sprendėjai. Jeigu parapijoj klesti pasauliečių taryba, ji daugiau pašvenčia laiko parapijos administravimui, negu parapijos tikslų atsiekimui.

12. Mes atstumiame apsivedusius gyvnašlius, taip pat ir buvusius kunigus bei vienuoles.

Bet jeigu ir visi instituciniai pakeitimai būtų atsiekti, asmeninis dvasinis atsinaujinimas pasiliktų problema — galbūt, visų svarbiausia problema.

Tęsinys sekančiame numeryje.

„Sruvena šviesa nuo žvaigždės į lig žvaigždės...“

Aleksandras Radžius

SLĖNIUOSE DIENA

Ežerai žėrėjo
pilnatim pilna.
lūžo spinduliai.
nerdami stiklan.
nes man tiktai mėnulio
vieno tereikėjo:
jo slėniuose ir naktį
pateka diena.

NAKTIES PAVEIKSLAS

Nušvito Vega
už tavo silueto.
bet nepaliko nakčiai
spindulių.
Pranykó tamsumoj
mane maitinusi planeta.
o josios orbitoj
likai tik tu.

Nušvito Vega
fono panoramoj.
vaivorykštė užmigo
po nakties sparnu.
Paveikslo kompozicijoj
dar ieškau savo žemės.
bet josios orbitoj
tik tavo siluetas
tarp Vegos spindulių.

MĖNULIO METAMORFOZĖS

Jei turėčiau
mėnulyje namelį
ant Bullialdus kraterio šlaitų.
kas mėnesį užgimčiau
su priešpilnio šviesa.
kas mėnesį numirčiau
su delčia.

Ir nieko neieškočiau
auksiniam horizonte.
vienamoj viršūnių.
slėnių baltume.
nes Tu. švelniai palietęs
mėnulio šiltą briaunų.
pilnatį įžiebtum
manyje.

O. kad aš turėčiau
mėnulyje namelį
ant Bullialdus kraterio šlaitų.
su priešpilniu užgimęs.
pilnaty gyvenčiau
ir džiaugsmc numirčiau
su delčia.

ARGONAUTAI

Sruvena šviesa
nuo žvaigždės lig žvaigždės.
ligi galaktikų spindesio šalto.
Banguoja visata.
pilna lig briaunų.
ir pilnatį neša
ant savo bangų.

Kosmoso vėjuj
bures ištempę.
plaukia ir plaukia
žemės laivai.
Mes dar sugrįšim
į savo krantą
su aukso vilnom.
su gintarais.

AMŽINIEJI ĮŽADAI

Naktis vienuolio drabužiu
aprengė mane.
kad balta diena
nesugundytų užmiršti
amžinųjų įžadų.

Apvilko ji mane
vienuolio abitu.
ir tapau išlaisvintas
iš ilgesio ir skausmo.

IŠDAVIKAS

Išdaviau žvaigždes
jų degančiam likimui.
palikau jas tolimųjų.
sukurių malonei.
Kiekvieną vakarą
jos žiūri į mane.
kiekvieną vakarą
jos tolsta nuo manęs.

Jas išdaviau. kaip Judas.
už trisdešimtį grašių.
už sultingus
balto slėnio vaisius.
O juk reikėjo man
sujungti naktį su naktim
ir į verpetą pulti
su žvaigždėm drauge.

ŽVAIGŽDŽIŲ PARAPIJA

Žvaigždė iš džiaugsmo gimus.
džiaugsme žvaigždė numirs.
tada susitikimas
su mylimais veidais
bus miglas ir smagus.

Nes gera buvo suptis
orbitoj planetos.
buvo gera džiaugtis
žemės šypsena.
ir dėl to giedokim
amžinoj bažnyčioj
su žvaigždžių parapija visa.

TESTAMENTAS AKMENY

Jei nebus man lemta
grįžt į melsvą horizontą.
jei manęs
į šiltą patalą
nepaguldys žalioji motina.
įrėšiu ženklą akmeny.
paliksiu pėdą smėlyje.
kad matydami regėtų.
kad skaitydami suprastų
tie.
kuriems bus leista
pasivyti šviesą.

ESTETIŠKAI PAKELTI ŽIŪROVO DVASIĄ

Pokalbis su dailininku Arvydu Algminu

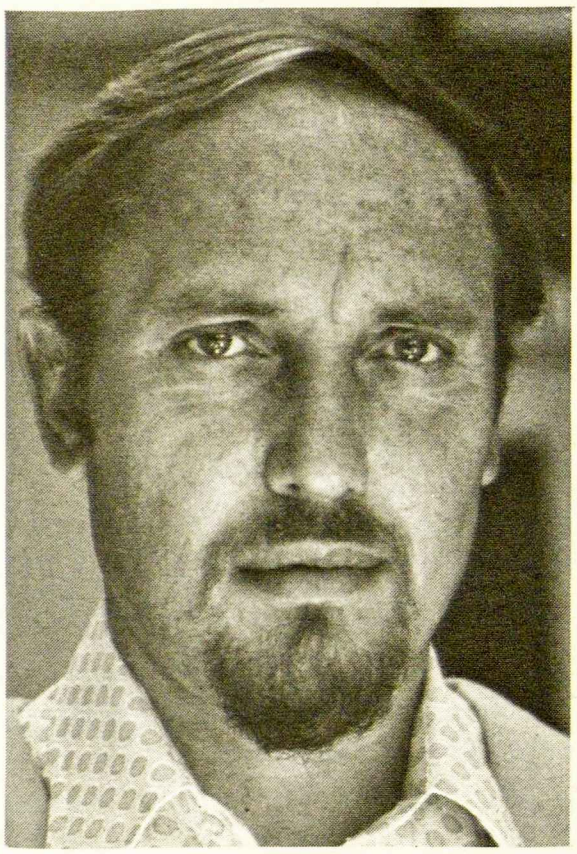

Kokie vėjai, kokios mintys, kokie polinkiai Jus pakreipė į dailę?

Žiūrėdamas į savo praeitį, negaliu surasti tokio atvejo ar atsitikimo, kuris būtų mane nukreipęs į dailę. Nuo pat mažens mėgau piešti ir domėjausi daile.

Koks Jūsų pasiruošimas dailės srityje? Ką dirbate dabar?

Mokau piešimą ir tapybą jau septynerius metus Amerikiečių Meno Akademijoje, Chicagoje (American Academy of Art in Chicago). Tai yra sena taikomojo ir dailaus meno privati mokykla. Mokykla dar laikosi senų klasikinių meno mokymo metodų, t.y. mokinys pirma turi išmokti piešti, o paskui tiktai galės būti išsivystęs menininkas ir turės priemonių savo mintims ir kūrybai išreikšti savo pasirinktoje meno šakoje. Tai yra visai priešinga pažiūra, palyginant su modernių pažiūrų meno mokyklomis, kuriose yra nusistovėjusi nuomonė, kad reikia mokiniui leisti daryti, ką tik jis nori, nes tokiu būdu nesusitrukdys kūrybinis procesas. Tai yra kilni mintis, bet labai nepraktiška; mokinys neišmoksta nei reikalingų pagrindų, nei pripranta prie disciplinos, kurios paskui trūksta visame kūrybiniame gyvenime.

Atvažiavęs dypukas į Čikagą, dirbau fabrike nakties metu ir ėjau į meno mokyklą dienomis (į tą pačią mokyklą, kurioje dabar dėstau). Pabaigęs mokyklą, kelerius metus dirbau taikomojo meno srityje, kai nutariau sugrįžti į mokyklą ir gilinti studijas dailiojo meno šakoje. Kai pabaigiau studijas, mokyklos administracija mane netikėtai pakvietė dėstyti tapybą ir piešimą. Su tuo sutikau, nes man patinka su jaunimu dirbti ir, be to, turiu kelias laisvas dienas per savaitę savam darbui. Turėjau tris savo parodas: vieną pas amerikiečius ir dvi pas lietuvius. Taip pat rodau savo darbus keliose meno galerijose.

Ar bandėte kitokias dailės formas, ar iš karto atradote tapybą, kaip savo kūrybos išraiškai tinkamiausią formą?

Esu mėginęs beveik visas dailės formas, bet labiausiai mane traukia tapyba, jos spalvų įvairumas ir begalinis išraiškos platumas.

Arvydas Algminas. Terrie's sapnas

Arvydas Algminas. Vieną kartą...

Arvydas Algminas. Kačinos mėnulis.

Arvydas Algminas. Žinia.

Arvydas Algminas. Bubnų valetas.

Yra dailininkų, kurie nieko nenori kalbėti apie savo kūrybą. Jie sako: Tekalba mano paveikslai patys. Tačiau yra ir tokių dailininkų, kurie mielai dalinasi su kitais ne tik savo kūriniais, bet ir savo mintimis apie juos. Ar Jūs priklausote prie pirmųjų, tyliųjų, ar prie pastarųjų — žodžiais iškalbių?

Apie savo kūrinius nemėgstu kalbėti ar aiškinti, ką reiškia tas ar kitas paveikslas. Ką žiūrovas mato, tai tas ir yra. Tegul paveikslas pats kalba.

Jūsų kūriniuose dažnai matosi realių objektų (veido, figūrų) ir abstraktinių elementų kompozicija. Matyt, tai Jūsų kūrybiniams užmojams atsiekti paranki forma? Kaip Jūs prie tokios formos priėjote? Ar už to slypi kokia Jūsų kūrybos filosofija? Jei taip, ar galėtumėte ją apibūdinti?

Dažniausiai pradedu paveikslą abstraktine kompozicija. Ieškau šviesos ir tamsos balanso. Suradęs pradedu įterpti spalvas ir jas derinti, tuo pačiu laiku ieškodamas atsitiktinių konkrečių objektų ir juos pradedu ryškinti, pridėdamas, kas tik man į galvą ateina. Palieku paveiksle ir neišaiškintų vietų, nes tai teikia paslaptingumo ir sudomina žiūrovą. Jei su savo kūryba įstengiu kiek nors estetiškai pakelti žiūrovo dvasią ir nors trumpai atitolinti nuo kasdieninių gyvenimo rūpesčių, tai atsiekiau savo tikslą.

Ir žydinčioj jaunystėj prisiminkim amžinus idealus

Juozas Prunskis

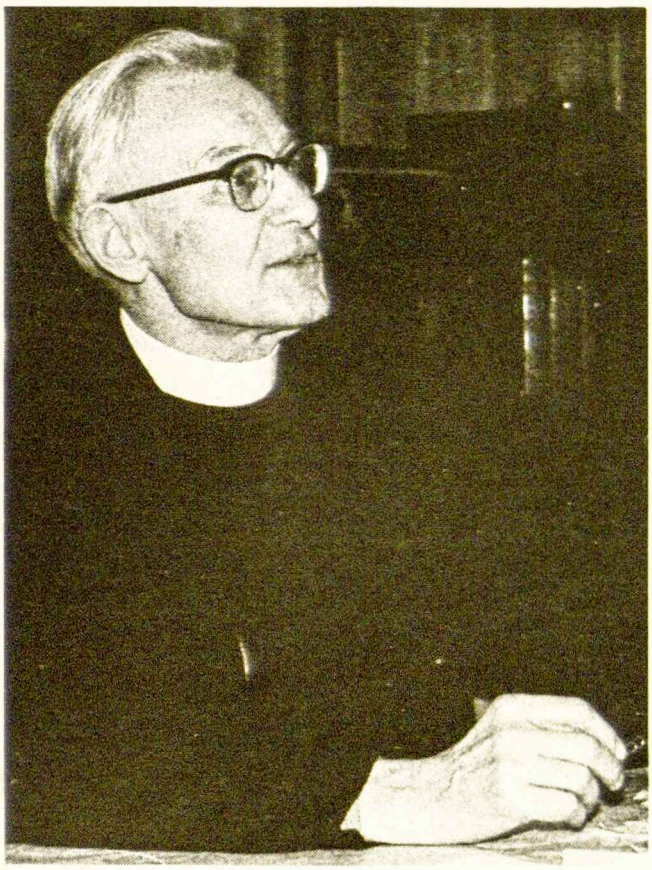

Kun. dr. Juozas Prunskis neseniai atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Nors užsiėmęs visokiais spaudos ir visuomeniniais darbais, jis randa laiko ir jaunimui. Čia spausdiname jo surinktų minčių pynę.

Sena lotyniška patarlė sako: „Quidquid agis, prudenter agas et respice finem". Tai reiškia: ką tik darai, protingai daryk ir pramatyk pabaigą. Tai taisyklė kiekvienam mūsų veiksmui, o ypač visam gyvenimo vyksmui. Ir žaliuojančioj jaunystėj naudinga kartkartėmis prisiminti, kad mūsų gyvenimas turi būti prasmingas, nes mes skirti amžinybei.

Mes nesame medžiaga, kuri keičiasi ir nyksta. Mumyse yra kažkas labai skirtingo nuo medžiagos, kažkas aukščiau medžiagos: mūsų protas ir laisva valia. Jeigu medžiaga griežtai valdoma gamtos dėsnių, tai mūsų valia gali daryti savus laisvus sprendimus, o mūsų protas gali mąstyti atitrauktinėmis nuo medžiagos sąvokomis. Tai ženklai, kad mumyse yra kažkas nepriklausomas nuo medžiagos, kažkas aukštesnis.

Mūsų kūno ląstelės kasdien palaipsniui keičiasi. Per 5-7 metus kiekviena mūsų kūno dalelė jau būna pasikeitusi. Bet mes vis tiek jaučiamės, kad esame tiek patys. Taigi vieton susidėvėjusių ląstelių mūsų kūne atsirandant naujoms, mumyse vistiek kažkas pasiliko nepasikeitę. Mes jaučiamės esą tie patys, kaip buvome prieš 5 ar 7 ar daugiau metų. Mumyse yra kažkas, kas visada pasilieka, kūno sudėčiai keičiantis. Tai mūsų siela, kuri yra skirtinga nuo nykstančios medžiagos ir yra nemari.

Turint savyje tokią didelę vertybę, susidaro ir tam tikri uždaviniai. Daugelio modernių žmonių siekimas vadinamas „self - fulfillment". Jei tai reiškia savųjų talentų išvystymą, tai labai gerai, bet jei tai reiškia egocentrinį gyvenimą, tai klaida. Kaip uždaras vandens prūdas ima užaugti maurais ir žolėmis, taip dvasiškai nyksta tik save tematąs žmogus. Ir kaip begančio fontano, upelio vanduo pasilieka skaidrus, taip ir žmogus, kuris įstengia išsinerti iš savo kiauto ir pamatyti artimą — skaidrėja.

Dienraštis „Chicago Daily News" 1977 m. rugpiūčio mėnesį paskelbė daug talentingų JAV jaunuolių, kurie pražudė save, teieškodami tariamų savo malonumų mariuanoje, hašiše, LSD, kokaine. Tai Janis Joplin, Brian Jones, Jimi Hendrix, Jim Morrison, Elvis Presley. Jie žadino daug vilčių, o pasitraukė per anksti iš gyvenimo arenos.

Gerald Kennedy vienu metu pasakė: „Nelaimingiausi iš visų žmonių, kuriuos aš pažįstu, yra tie, kurie turi pakankamai pinigų ir laisvalaikio ir neturi jokio kito uždavinio kaip tik ieškoti sau laimės".

Šiemet šv. Kazimiero seserims švenčiant savo jubiliejų, pamokslininkas nubrėžė tokias jų gyvenimo kelio gaires: rūpestingas darbas, ištikimumas pareigai, kantrybė nešant kasdienius kryžius. Pirmas uždavinys garantuoja kasdienę duoną, antras neša pasisekimą ir džiaugsmą kasdienybėje, trečias — ruošia laimingą amžinatvę. Tai kelrodžiai visiems geros valios žmonėms.

Kristaus žaizdas turėjęs italų vienuolis Padre Pio yra davęs tokį patarimą: „Praeitį palik Dievo gailestingumui, ateitį paliki Dievo rankoms, o pats Jį mylėk ir Jam tarnauk dabar".

Kad ir žydinčioj, žaismingoj jaunystėj — nereikia pamiršti didžiųjų tiesų ir amžinųjų idealų. Chicagoje mirusio mero Richard Daley paminkle yra iškalti šie niekada nenustojantieji reikšmės žodžiai:

— Mirdami mes gimstame amžinajam gyvenimui.

PRINCIPAS

Aloyzas Baronas

Iliustruota Petro Sandanavičiaus.

Berniukai kėlėsi nenoromis. Jų nežavėjo saulėtekio juosta ežere ar paukščių čirkštelėjimai. Romantika buvo senesniems, o jaunimui miegas. Bet švilpukas buvo aštrus, piktai verčiąs iš lovelių miegūstas, apžėlusias galvas. Senieji lietuviai rašytojai, kaip Žemaitė, sakytų, kad tai buvo susivėlę slunkiai, bet tai buvo ilgaplaukiai, madingi ir gyvi jaunuoliai, suvažiavę vasaros stovyklon.

Išsijudinęs jaunimas triukšmingai veržėsi prausyklon. Skambėjo lietuviški ir angliški šūksniai, prasidėjo vėl viena stovyklos diena.

Aštuoniasdešimt berniukų ir per šimtas mergaičių stovėjo prie vėliavų. Virš ežero kilo rūkas, žadėdamas dar vieną, gražią dieną. Plačiame slėnyje buvo gili tyluma, toli, kažkur, vos girdimai praskrido du karo lėktuvai. Tie senieji, kurie pakilę rytą ėjo takučiu pasigėrėti saulėtekiu, girdėdavo šuns lojimą ar gaidžių giedojimą. Dabar visi tie garsai buvo nutilę, trumpam sukėlę senųjų prisiminimus apie rytmečius tėvynėj su karvių baubimu, gaidžių giedojimu, grandinių skambtelėjimais ir šulinių svirčių cyptelėjimais.

— Mes čia, kaip jau sakiau, suvažiavome ne tik pramogauti ir sustiprėti kūnu, bet sustiprėti

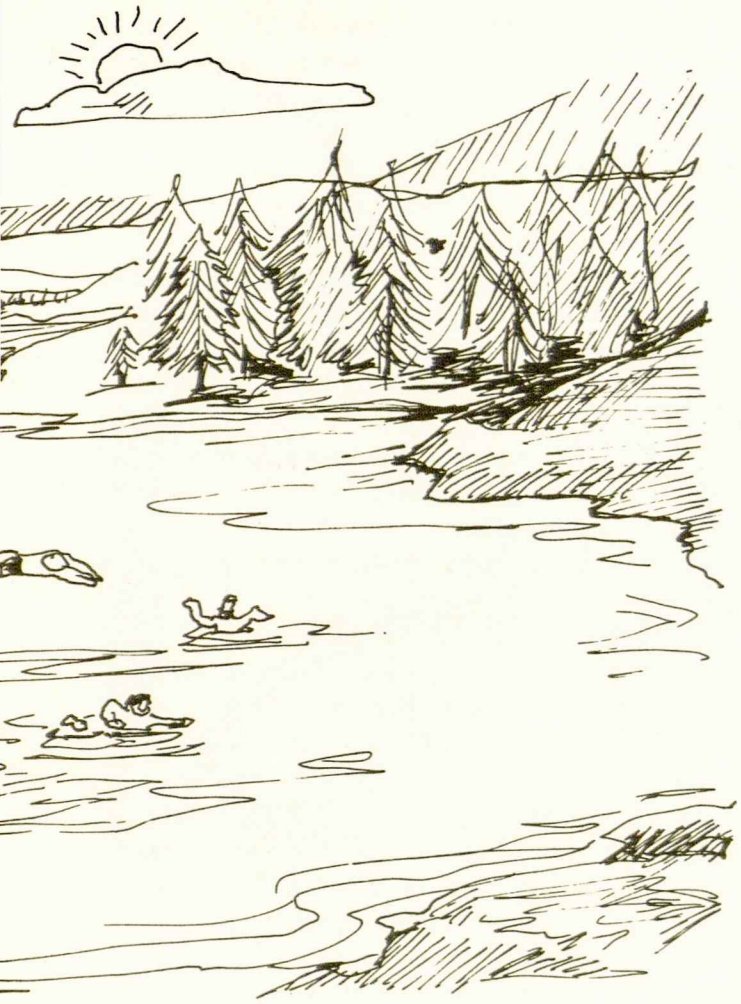

ir dvasia, kad nesijaustume savo mokyklose ir savo miestuose vieni, kad pajustume, jog mūsų daug. Šalia kitų principų, yra šeimyniškumas ir tautiškumas. Šie principai labai sutampa, mes esame viena šeima ne tik savo namuose, bet mes esame šeima ir čia, mes esame vienos motinos Lietuvos vaikai, vienos šeimos dukros ir sūnūs lietuviai.

Vienas berniukas šūktelėjo, jam į pečius smilga įdūrė užpakaly stovįs. Kalbėtojas nieko nesakė, tik, žvilgterėjęs ton pusėn, tęsė:

— Tai nereiškia, kad mes savo šeimoje vienas kitą mylėtume ir gerbtume, bet reiškia, kad savo šeimą gintume. Mes esame pašaukti ne tik mylėti, bet ir ginti savo šeimos, savo tautos garbę ir laisvę.

Žodis buvo neilgas, nes kalbėtojas žinojo, kad jauni nemėgsta ilgų kalbų. Kilo į aukštį vėliavos, vos judėdamos mažame vėjelyje, drąsiai ir pakiliai slėnyje skambėjo himno žodžiai. Po to visa staiga pabiro, rodos, švystelėjusi pro pastato stogą, saulė kiekvieną apdalino džiaugsmo ir judesio spinduliu. Skambėjo nutrūkstančios dainos gabalai, juokas ir šūksniai, kurie didžiųjų tarpe reikštų nemandagumą. Valgykloje tarškėjo indai, jaunos merginos nešiojo valgius, droviai šypsodamosios, namuose, motinos globojamos, retai kada indų plovimo vandeny sušlapusios rankas.

Po paskaitos, kurią skaitė jau iš jaunystės išeinąs bet dar nesenas kunigas, apie kasdienybę, kad nereikia norėti tuoj skubintis mirti už tėvynę, bet reikia ištvermingos kasdienybės, ko reikalauja šeima ir tauta.

Ežere tyvuliavo saulė, kažkas, ištrūkęs iš paskaitos, o gal svečias, greitai plaukė ežeru ir tik jo rankų ritmingi mostai blikstelėdavo virš vandens. Iš salės paleistas jaunimas skubėjo ežero link, lyg norėdamas atsigriebti už visa tai, kas prieš pietus iš jų buvo atimta ir prarasta.

Ant šokinėjamo liepto grūdosi būrys. Buvo gana didelė eilė ir teko žiūrėti, kad neužšoktų vienas ant kito. Keturiolikmetis Linas stovėjo prieky ir laukė, kada nuplauks tolyn prieš jį iššokęs mažas, smulkaus sudėjimo berniukas. Užpakaly Lino stovėjo nekantraudamas Rimas, o už jo dar grūdosi eilė.

— Šok, šok, ko čia stovi, — pasakė Rimas, stumiamas už jo stovinčių ir nenorėdamas, stumtelėjo Liną, kuris nuslydo į vandenį.

— Stupid, ko čia stumdaisi, — paplaukęs kiek tolyn, plūdosi Linas angliškai, bet mažai kas jį girdėjo.

— Šoktelėjo kaip varlė, — kažkas nusijuokė ant liepto, bet Rimas to negirdėjo, jis nėrė į vandenį ir po minutės jau suko ratu į krantą, kad vėl stotų ant liepto į eilę.

Ant kranto jau laukė Linas.

— Ko stumdaisi, — šaukė jis, dar tebebūdamas piktas.

— Aš nestūmiau, kiti stūmė, kvaily, — Rimas kalbėjo nelabai piktai.

— Tu šaukei, kad šokčiau, ir stūmei.

— Nestūmiau, — jau pyko Rimas.

— Tu stūmei, tu toks pat storas, nutukėlis, kaip ir tavo tėvas.

— Tu nepažįsti mano tėvo, mano tėvas daktaras, — dar labiau pyko Rimas.

— Pažįstu, koks jis daktaras, jei nepajėgia lašinių numesti, — tyčiojosi Linas ir norėjo eiti šalin, bet prišoko Rimas ir šaukė:

— Atsiimk, asile, žodžius. Mano tėvas geras daktaras.

— Storas, kaip kiaulė.

— Aha, taip, — priartėjo, kumščius suspaudęs, Rimas.

— Ateik, — žengė žingsnį pirmyn Linas.

— Ir atėjau, — smogė Rimas, ir iš abiejų pusių pasipylė smūgiai. Aplink sušoko būrys stebėtojų, pagautų muštynių karščio. Vidury ežero nuskambėjo dainelė:

— Už jūrelių, už marelių nulijo, nusnigo, su berneliu, su jaunuoju bekalbant, bešnekant.

Bet čia du broliukai nekalbėjo, o mušėsi, ir

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

visa nuskambėjo lyg patyčia, bet prie berniūkščių prišoko stovyklos vadovas studentas Ramūnas.

— Kas čia dabar? Gėdykitės.

Berniukai pasitraukė vienas nuo kito. Rimas šnirpštė, Linas šluostėsi per lūpas tekančią ploną kraujo srovelę. Už Ramūno stovėjo plonytė studentė Linda ir smalsiai žiūrėjo. Ji nemėgo muštynių, bet dabar ji nesipiktino.

— Tegu jie sau eina, Ramūnai, — pasakė ji, bet Ramūnas nenusileido:

— Kas atsitiko? — jis klausė.

— Jis pradėjo, — atsakė Linas.

— Jis to prašėsi, jis prasivardžiavo, — šūktelėjo Rimas.

— Vis tiek, nėra žemesnio darbo kaip muštis, — kalbėjo Ramūnas.

— Aš nieko nesakiau, — gynėsi Linas, — jis stumdėsi nuo liepto.

— Nesvarbu, aš nenoriu, kad čia daugiau būtų muštynių, man patikėta stovykla, ir aš pranešiu tėvams. O dabar susitaikykite.

Berniukai žiūrėjo vienas į kitą. Linas žengė artyn ir ištiesė ranką.

— Ne, — apsisuko Rimas ir lėtai nuėjo pro truputį prasiskyrusių tarpą, stabtelėjo prie liepto ir iš lėto lipo kalneliu į miškelį.

Tą pačią popietę Ramūnas paskambino tėvams.

— Nubauskite, visi vaikai susimuša, negražu, bet ką padarysi, — atsakė Lino motina.

— Nemalonu, — lėtai kalbėjo Rimo tėvas, — nubauskite pagal jūsų tvarką, bet trečiadienį mano laisva diena, ir aš pats atvažiuosiu.

Tikrai antradienio pavakarį Rimas, būdamas prie ežero, pastebėjo tėvo žalią mašiną, lėtai slenkančią siauru keliuku stovyklos link. Rimas pasikėlė ir nuėjo paskui. Prie centrinių pastatų sustojo tėvo mašina. Daktarą tuoj pat pastebėjęs, pasitiko Ramūnas, ir jiems besišnekant priėjo ir Rimas.

— Va ir nusikaltėlis, — nusijuokė daktaras.

Rimas šalia stovėjo, gi Ramūnas pasakė:

— Na, žinoma, nieko čia stebėtino ir naujo, bet blogiausia, kad nesutiko taikintis ar atsiprašyti.

— Aš nekaltas, — vėl pastatė akis Rimas, aš gyniau šeimos garbę, kaip to reikalauja ateitininkiški principai.

Daktaras nežinojo ginčo pradžios ir todėl paklausė:

— Kokie principai?

— Jeigu tavo šeimą pravardžiuoja, reikia ją ginti, — ramiai pasakė Rimas.

— Taip, bet ne būtinai muštis, — tarė daktaras.

— Tai nieko, daktare, jei atsiprašytų ir susitaikytų, būtų baigta. Tokia bausmė. Vakar vėl dvi poros buvo susipešę.

— Ne, — atsakė Rimas, — jeigu kas tėvynę gynė ir paskui turi atsiprašyti, kad gynė, to nemoko ateitininkiški principai.

— Na, mes paskui pakalbėsim, — pasakė daktaras Ramūnui, — eime, Rimai, į paežerę.

Sūnus be žodžių pasisuko. Abu tyliai ėjo keliu, bet Rimas pirmas pradėjo:

— Jis sakė, kad tu storas ir, jei nemoki numesti svorio, tai joks daktaras. Tikriausiai iš ko nors kito taip girdėjo.

Tėvą suėmė graudylys. Jis tikrai buvo per storas ir jautėsi kaltas. Dabar jis pajuto išskirtinę meilę savo sūnui, patekusiam už tėvą nemalonėn.

— Geriau, Rimai, išvengti muštynių, bet, žinoma, kartais labai sunku. Geriau atsiprašytum.

— Ne, neatsiprašysiu. Aš važiuoju su tavim namo.

— Suprantama, bet geriau, kad susitaikytum. Pasitaiko visko gyvenime, — kalbėjo daktaras, galvodamas, kad principų taikymas gyvenime nereikalauja būti tik kentėtoju. Kantrus vergijos ir paniekos nešimas nėra principų gynimas.

— Ir dar gaus, jei prasivardžiuos, — kietai pasakė sūnus, net tėvas krūptelėjo, — principus reikia ginti, reikia ginti šeimą, tėvynę, religiją.

— Tikrai, niekai tokie principai, kurių niekas negina, — pritarė daktaras.

Virš ežero kilo pilksvas rūkas. Virš medžių užsižiebė žvaigždės. Krito gaivinanti rasa.

Eilėraščiai ir iliustracijos Tauros Zarankaitės, studijuojančios meną Wayne valstybiniam universitete.

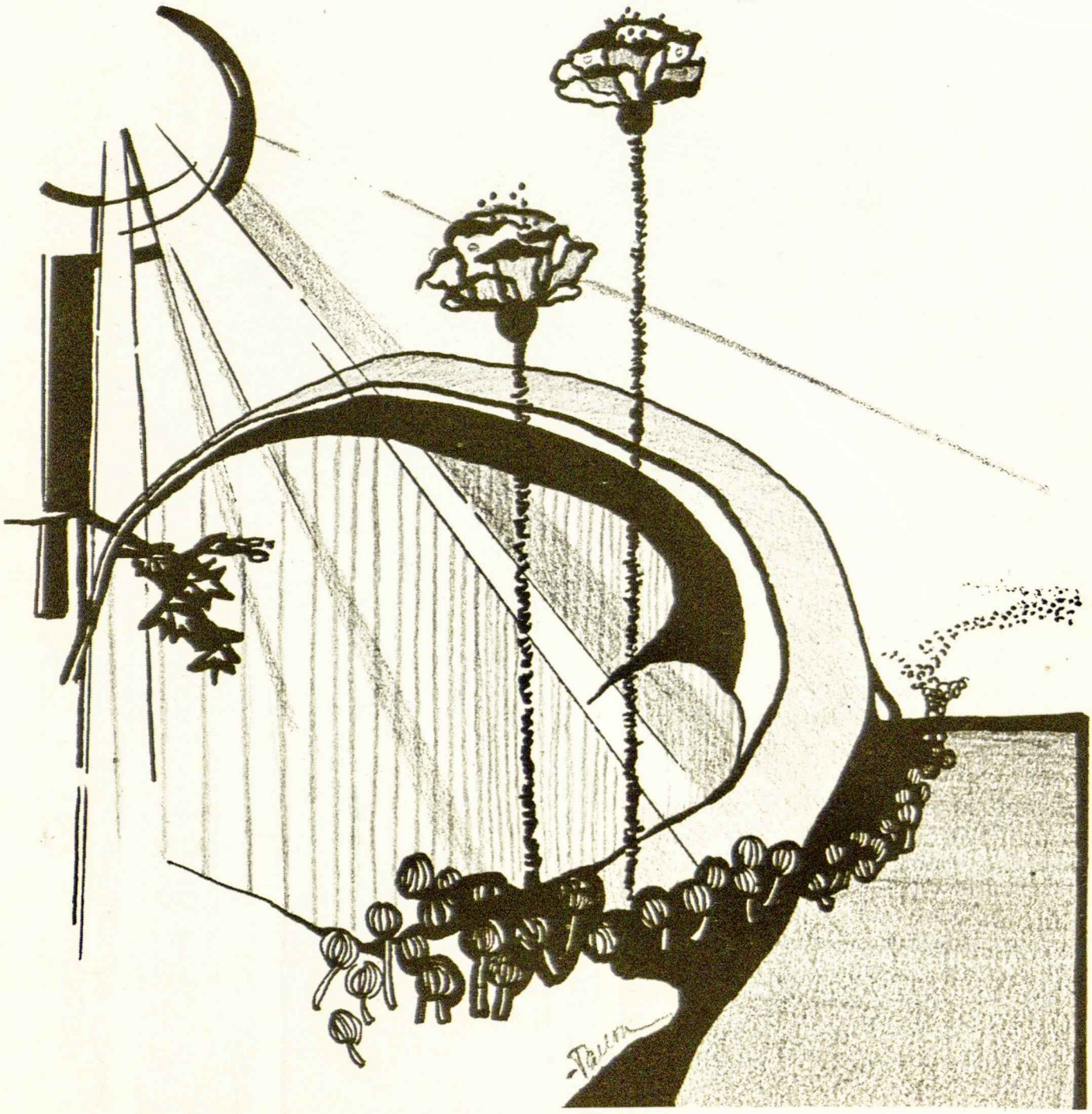

PO LIETAUS

Paskutiniam lietaus lašui
Juodon žemėn nulašėjus,
Pasipuošė laumės juosta
Žydrasai dangus.
... Dobilų kvapas apsupo laukus...

Nusimaudę klevo lapai
Spinduliuos džiovinas,
Jaunos žydinčios aguonos
Deimantais dabinas.
... Oras tyras, naujas...

PAGALIAU — RAMU

Pirmą kart
Retas ryto vėjas išblaškė rūką
Nuo kurio rasa akyse žibėdavo.

Palikusi saulė
Pro debesis švito
Ir kvietė svečiuotis.

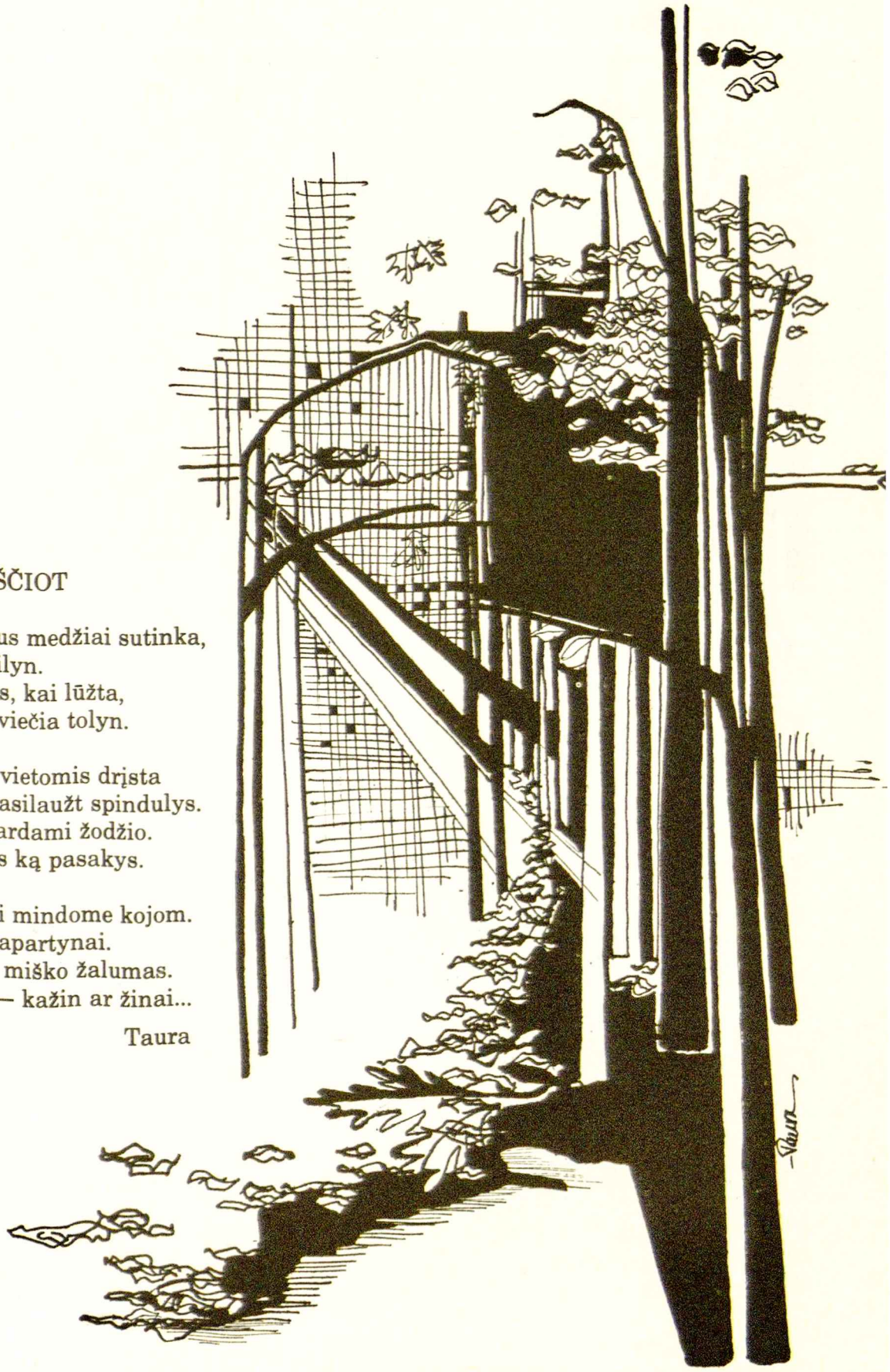

EINAM PASIVAIKŠČIOT

Ištiestom rankom mus medžiai sutinka,
O lapų takas veda gilyn.
Šonuose traška šakos, kai lūžta,
Miško kvapnumas kviečia tolyn.

Aplinkui tamsu, bet vietomis drįsta
Pro medžių šakas prasilaužt spindulys.
Žengiame tyliai, netardami žodžio.
Klausomės — miškas ką pasakys.

Šnara vien lapai, kai mindome kojom.
Lenkiasi mudviem papartynai.
Apsupa mus tamsus miško žalumas.
— Kiek branginu visą — kažin ar žinai...

Taura

PRANAS JUCAITIS — „ATEITIES“ MECENATAS

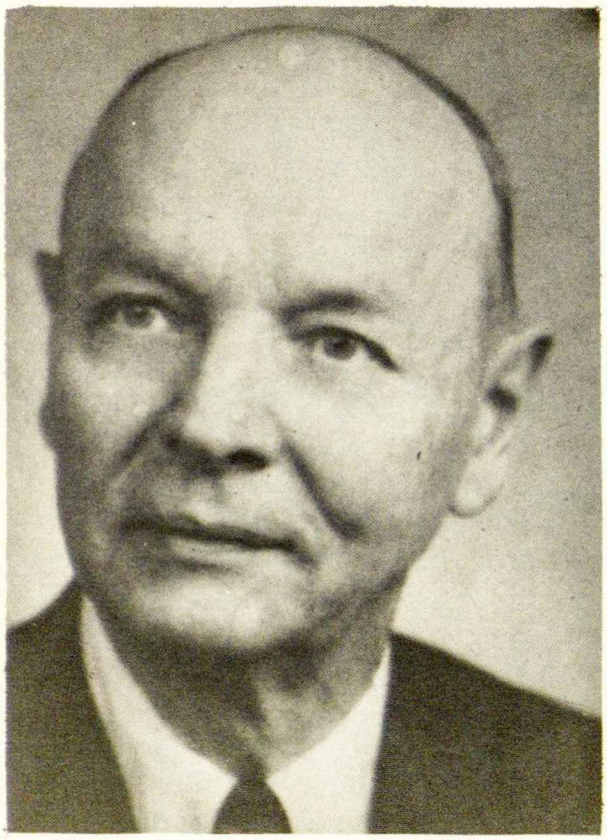

Prof. dr. Pranas Jucaitis, veteranas ateitininkas, visą gyvenimą veikęs ateitininkų eilėse ir dirbęs mokslinį darbą, perkopęs savo gyvenimo 80-tuosius metus, papildo savo įnašą tiek ateitininkų organizacijai, tiek mokslo srityje.

Ateitininkų eilėse

1911 m. įstodamas į vos įsikūrusią slaptą ateitininkų moksleivių kuopą Vilkaviškio gimnazijoje, 14 m. Pranas Jucaitis užmezga visą gyvenimą besitęsusį ryšį su ateitininkija. Persikėlęs į Suvalkų gimnaziją 1913 m., ten pats įkuria ateitininkų moksleivių kuopą. Gi studijuodamas Muensteryje, Vokietijoje, 1921-1922 m. įsteigia studentų ateitininkų draugovę. Ten būdamas „Ateičiai“ parašė keletą straipsnių, daugiausia pasaulėžiūriniais klausimais.

Vėliau, jau Lietuvoj, Žemės Ūkio Akademijos studentų ateitininkų korporacija „Agricola“ prof. Jucaitį išrinko savo garbės nariu. Veikloj gi jis ypač pasireiškė Ateitininkų Sendraugių Sąjungos pirmininko pareigose 1954-1957 m. Chicagoje. Šiuo laiku prof. Pr. Jucaitis pasižymi savo dosnumu ateitininkų reikalams: 1975 m. Ateitininkų Šalpos Fondui jis davė 1000 dolerių, o „Ateities“ žurnalui — 100 dolerių. Dabar gi „Ateities“ žurnalui paaukodamas 700 dolerių, Profesorius tampa „Ateities“ šio numerio mecenatu.

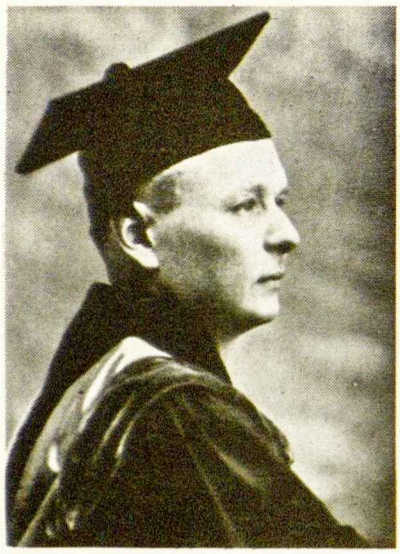

Mokslo srityje

Pamokytas tėvo, Pranas Jucaitis pradėjo lankyti Sintautų pradžios mokyklą 1905 m. Iš ten tolimesnio mokymosi keliai jį vedė į Vilkaviškio ir Suvalkų gimnaziją, kurią baigęs pats mokytojavo Vilniaus ir Šiaulių gimnazijose. 1919-1923 m. studijavo užsienyje: Freiburge, Šveicarijoj, įsigijo natūraliosios filosofijos liecenciatą, o Muensteryje, Vokietijoje, baigė chemijos mokslus, juos apvainikuodamas doktoratu. Grįžęs Lietuvon, skleidė įsigytą mokslą: pirma Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, o nuo 1924 m. — Žemės Ūkio Akademijoj Dotnuvoje, kaip profesorius ir fizikos-chemijos katedros vedėjas. Nuo 1941 m. — Lietuvos Universitete Kaune technologijos fakulteto dekanas, chemijos skyriaus vedėjas ir fizinės chemijos dėstytojas. 1946-1947 m. — chemijos fakulteto dekanas bei profesorius Pabaltijo universitete Pinneberge. Persikėlęs į Jungtines Amerikos Valstybes, kurį laiką dėstė chemiją Gannos kolegijoje, Erie, Pa., o nuo 1951 m. dirbo kaip Tyrinėjimo Instituto cheminių tyrimų ir projektų vedėjas prie Illinois Technologijos Instituto Chicagoje. Nuo 1962 m. ėjo Owens-Illinois Kompanijos Techninio Centro tyrimų patarėjo pareigas. Pensijon galutinai išėjo 1971 m. sulaukęs 75 m. Prof. Pr. Jucaitis yra daugelio mokslinių studijų ir keliolikos patentų autorius, apdovanotas ypatingu atžymėjimu (Award of Scientific Merit, 1955 m.); taip pat daugelio mokslinių sąjungų narys.

Nuo šio šimtmečio pradžios susidomėjęs evoliucijos klausimu, savo domėjimąsi neseniai apvainikavo platesne studija: „Evoliucija — gyvybės pradžia ir genetinė inžinerija — Teilhardo „The Phenomenon of Man“ įvertinimas gamtamokslio žvilgiu“.

Padėka

„Ateities“ redakcija, leidėjai ir administracija gėrisi prof. dr. Prano Jucaičio įnašu ateitininkijai ir mokslui, o už stambią auką „Ateičiai“ reiškia nuoširdžią padėką.

ATGARSIAI APIE IX ATEITININKŲ KONGRESĄ

„Ateities" redakcija, išleidus kongresinį žurnalo numerį, išsiuntė 30 laiškų (8 studentams, 8 moksleiviams ir 14 sendraugių, kviesdama pasisakyti apie IX Ateitininkų Kongresą. Atsiliepė 1 studentas, 3 moksleiviai ir 7 sendraugiai (po nustatyto termino atsiųsti pasisakymai bus spausdinami sekančiame numeryje).

Tikiu, kad Kongresas nuteikė visus

IX Ateitininkų Kongrese nedalyvavau. Tačiau, perskaičius *Ateitį* (1977, 9-10 nr.), jaučiaus lyg ir aš dalyvavau Kongrese.

Pasirinktas IX Kongreso gilus šūkis „Liudyti Kristų ir savąją tautą" sukelia minčių, ką padarei ir ką dar savo gyvenime padarysi.

Šv. Mišios Kongreso metu buvo įspūdingos ne tik išore, bet ir savo esme. Per šv. Mišias, be duonos, vyno, buvo aukota „Ateitininkų ideologija", Sibiro maldaknygė, pogrindžio Kronikos ir kiti ateitininkams brangūs simboliai. Tai yra prasminga dideliuose įvykiuose. Tačiau nenorėčiau, kad Kristaus palikimas būtų kaitaliojamas kitais būdais nuolatinėse šv. Mišiose.

Kun. Šarauskas savo kalboj sakė, „kad atsinaujinimo siekiama, kai kas nors neveikia tinkamai arba norima geresnės reikalų padėties" (307 psl.). Mano supratimu, atsinaujinimas turi vykti visada, visais laikais ir įvairiais gyvenimo momentais.

Mintimis nuklydau į mūsų Nepriklausomą Tėvynę. Ateitininkų salė. Sklinda nuo estrados pilnos idealizmo Damušio, Meškausko, Sereikytės, Štaupo ir kitų kalbos. Jos uždegdavo norą ir ryžtą dirbti. Tikiu, kad ir šis didingas IX Kongresas nuteikė visus eiti Kongreso šūkio keliu „Liudyti Kristų ir savąją tautą".

Emilija Masiliūnaitė-Paliokienė
Chicaga, Ill. JAV

Moksleivio nuomonė apie Kongresą

Teigiami įspūdžiai: 1. bendrai visa nuotaika buvo gera; 2. penktadienio paskaita (dr. M. Girniuvienės, skirta moksleiviams — *Red.)* mums moksleiviams buvo labai įdomi; 3 „Šventas narvas" buvo labai įdomus vaidinimas.

Neigiami įspūdžiai: 1. paskaitos buvo per daug sunkios, jaunimui sunkiai suprantamos; 2. visos programos buvo daugiau pritaikytos senimui; 3. nebuvo užtenkamai paskaitų ar kitų programų mums, moksleiviams; 4. paskutinės iškilmingos šv. Mišios buvo per ilgos ir nuobodžios todėl, kad choristai visas Mišias giedojo, o mes, publika, nieko nedarėm, tik žiūrėjom.

Algis Petrulis,
Detroit, Mi., JAV

Giliai reikšminga dvasinė atgaiva

Visa kongreso programos eiga kruopščiai ir kultūringai pravesta. Mane ypač žavėjo, kad visada ir visur tarp jaunimo ir senimo skambėjo tik lietuviška kalba. Visų lietuvių šiltas ir draugiškas nuoširdumas mane be galo stebino. Pajutau didelį džiaugsmą savo brolių ir sesių lietuviškoj šeimoj.

Prelegentai išsamiai išryškino ateitininkų šūkį „Visa atnaujinti Kristuje". Šis dvasinis atsinaujinimas sustiprino mūsų ryžtą kovai už tikėjimą ir mūsų pavergtos tautos laisvę. Tai buvo giliai reikšminga dvasinė atgaiva.

Į „Šventąjį narvą" žvelgiu kaip į gyvenimo realybę. Žmogus yra tvirtas, kol gyvenimas be audrų, ramiai vingiuoja. Kančioj, priespaudoj ir vergijoj ne kiekvienas iškyla herojumi...

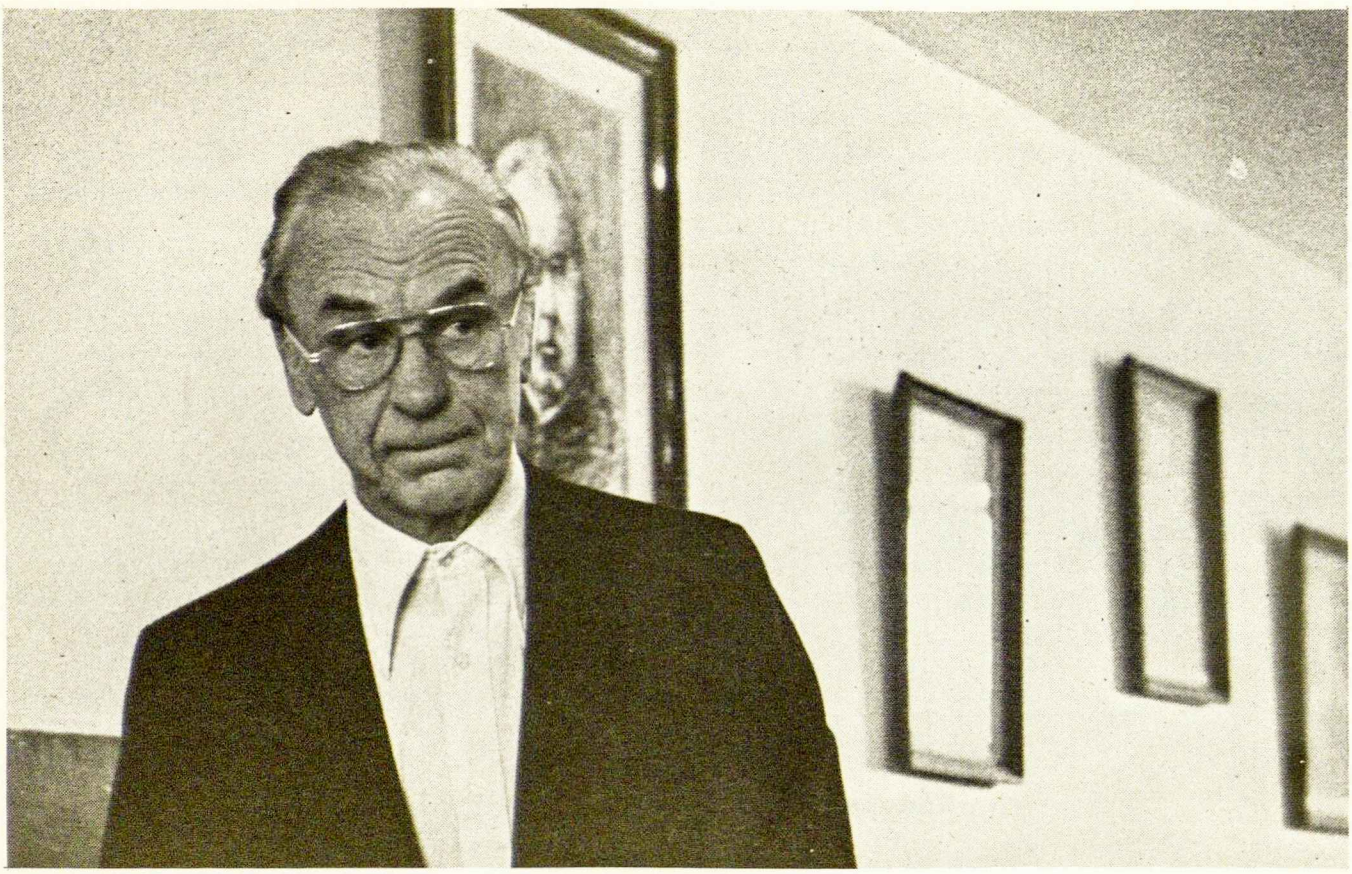

Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. Stasys Yla, sausio 5 d. sulaukęs 70 metų amžiaus. Ši nuotrauka padaryta prieš pat gimtadienį moksleivių žiemos kursuose Dainavos stovyklavietėj.

Komp. Mikulskio sukurtos lietuviškos Mišios tai aukšto lygio lietuviškas muzikinis šedevras.

Seselė Josephine (Bukšaitė)
Pittsburgh, Pa., JAV

Kongreso nutarimus peržiūrint

Nebuvusiam IX Ateitininkų Kongrese su dideliu interesu tenka skaityti to kongreso aprašymus ir kitus jo pėdsakus *Ateityje* (1977, 9-10 nr.).

Iš aprašymo atrodo, kad kongreso religinė dalis buvo be priekaišto. Paskaitos taip pat puikios, bet nekonkretizuotos... Puiku, kad kongrese buvo tautodailės paroda, bet reikia sutikti su teisinga kun. V. Dabušio pastaba, kad „galėjo dar būti ir visų ateitininkų leidinių paroda" (331 psl.). Galėjo būti išstatyta tūkstančiai knygų.

Kongreso dalyviai pamatė dramą „Šventasis narvas", kuri vertinama labai nevienodai... Kai teko sužinoti, kiek daug tūkstančių dolerių reikėjo išleisti, kad ši drama pasiektų sceną ir žiūrovą, man regis, jog už tuos tūkstančius galėjome išleisti liuksusinį, ilgai išliekantį veikalą, pvz. Ateitininkai - kankiniai.

Kongreso nutarimuose reikėjo skelbti: „mes ateitininkai" ryžtamės daryti, o ne „Kongresas skatina,... įpareigoja..., kviečia..." (*Ateitis,* 313 psl.). 6, 7 ir 8 nutarimų nereikėjo.

Ateities platinimo ir kiti jos reikalai efektyvesni per kuopas, asmenišku kontaktu, federacijos valdybai paakinus. Ateitininkų istoriją rašys tik būrelis istorikų, o ne visi ateitininkai. Blogiausias nutarimas išgabenti į „laukus" (Dainavą) ateitininkų archyvą, kad vandalams būtų lengviau jį sunaikinti. Kodėl nepanaudoti Pasaulio Lietuvių Archyvo, pasistačius savąją spintą? Juk tas Archyvas tuo tarpu yra tikrai gerose sąlygose. Kiti trys (2, 4 ir 10) nutarimai Ateitininkų federaciją degreduoja į pagalbinį vienetą, nes tomis sritimis jau rūpinasi kiti. Nejaugi ateitininkija nebeįstengia pati veiklos pramatyti, kad imasi kitų planus vykdyti? Čia nenorima pareikšti minties prieš pagalbą kitiems padėti, bet tik apgailestaujama, kad (kaip organizacija) nebesvarsto, ką veiksime. Visai kas kita 1, 3 ir 5 nutarimai. Šiais nutarimais jau mes, ateitininkai, ryžtamės ką nors veikti: krikščioniškai atsinaujinti, siekti suimtuosius išlaisvinti, Prano Dovydaičio ir Stasio Šalkauskio šventumo bylą užvesti. Kadangi tik ką čia suminėti du pirmieji nutarimai nėra konkretizuoti (290 psl.), o trečiasis pavestas vykdyti Federacijos valdybai, tad mes, eiliniai ateitininkai, taip ir liekame beveik „bedarbiais".

Todėl pritariame Stasio Barzduko nuomonei, kad „Reikia ir pokongresinių diskusijų, nes jų negalėjo būti pačiame kongrese“ (331 psl.). Reikia nagrinėti paskaitas vienetuose (kuopose, būreliuose), rastas mintis diskutuoti, kad jas kiekvieno protas perimtų ir jas konkretizuoti, o tada jau vykdyti.

Vincentas Liulevičius,
Chicago, Ill., JAV

„Šventasis narvas“ netiko ateitininkų kongresui

Padėka visiems Devintojo Ateitininkų Kongreso rengėjams. Čia kelios pastabos nėra skirtos jiems, bet mūsų visų dėmesiui ateičiai.

Dėl *techniškosios* Kongreso pusės, mano išmanymu, simpoziumai netinka kongresams. Jie labai tinka kursams, studijų dienoms, kur yra mažesnė auditorija ir skiriama 3-4 val. diskusijoms. Kongreso plenume pareikštos atskirų asmenų dažnai nesuderintos su tema mintys be diskusijų palieka nejaukią dvasinę tuštumą. Ko negali būti kongresuose. Ar negeriau būtų — gerai paruošta organizacinės veiklos *kritiška* paskaita ir po to antra paskaita, jau atsirėmusi į šios kritines pastabas, duotų *pozityvias* ir *kūrybines gaires* ateičiai? Būtų gera duoti bent keletui klausytojų ir žodį šiuo klausimu.

Kongreso pabaigos posėdyje turėtų kalbėti žmonės tik turintieji *kūrybos ir iškalbos*. Šiaip gi kalbėtojai — gal jie yra ir labai geri žmonės ir teisingas mintis dėsto, negali kongreso baigti nuobodumu. (Vis dėlto kongresų pabaigai reikia: pakštų, eretų, dovydaičių, jasaičių...)

Kalbant apie Kongreso idėjinę dalį, reikėtų pirmiausia sustoti prie „Šventojo narvo“ dramos. Joje, kaip ir kiekviename veikale, galima įžvelgti du dalykai: menas ir idėja. Vertinant „Šventąjį narvą“ spaudoje, buvo daugiausia rašoma apie jo meninę vertę. Ir visų meno kritikų ji buvo įvertinta gerai. Čia, žinoma, kritikų ir eilinių žiūrovų nuomonės gali būti skirtingos, pagal meninį skonį. Aš pats sutinku su meno kritikų vertinimu, ir pats veikalo pastatymas man patiko. Bet dėl veikalo idėjos tai, deja, ji yra gana miglota ir paskendusi *abejonėse*. Atrodo, kad Lietuvos kankiniai lyg ir nežinotų, už ką jie kovoja ir miršta. O tai prieštarauja istorinei tiesai! Pradedant Nijole Sadūnaite ir baigiant Lietuvos vyskupais, jie puikiai žinojo ir žino, *už ką* jie kenčia, kovoja ir mirė. Žinoma, autorius turi pilną laisvę meno veikale savo idėjai, ir mes net nekalbėtum čia apie „Šventojo narvo“ idėją aplamai, jeigu jis nebūtų buvęs statomas *Ateitininkų Kongrese*. „Šventas narvas“ netiko Ateitininkų Kongresui. Juo labiau tuo metu, kada Lietuvoje vyksta tikinčiųjų persekiojimas ir tiek daug yra dėl to nukentėjusių. Kongrese mes jų ne tik nepagerbiam, bet neįvertinam net jų kančių...

Apskritai Kongrese trūko stipresnio ideologinio ir tautinio *užsiangažavimo* tokią lietuvių tautos ir religijos tragišką valandą.

k. Ign. Urbonas,
Gary, Ind., JAV

Moksleivė: „Gal arčiau prie atsinaujinimo Kristuje“.

Devintasis ateitininkų kongresas buvo mano pirmasis. Didelis įspūdis susidarė matant tiek daug kartu susiėjusių ateitininkų. Gal ir buvo masinė „manifestacija“, bet tuo pačiu jautėsi nuoširdumas susitinkant, mintimis pasidalinant ir retkarčiais išsikalbant žmonėms, siekiantiems gyventi ateitininkų idealais.

Iš paskaitų daugiausia vertinu atvirus, taiklius pasisakymus, pvz., kun. Jurgio Šarausko. Jo buvo tiesūs kritikos žodžiai, kurie aiškiai pareiškė Bažnyčios ir individo „dulkes ir šešėlius“. Gal lietuviai, neišskiriant ateitininkų, tikrai daugiau rūpinasi kultūra negu religija. Įdomu, kad kun. Šarausko užsitęsimas yra iškeltas ne vien *Ateityje*, bet ir *Tėviškės Žiburiuose* (1977.IX.15), nors ir kiti kalbėtojai, pvz., dr. J. Meškauskas „užsikalbėjo“. (*Ateity*, 1977 m., 9-10 nr., 306-307 psl., buvo paminėta, kas išėjo iš susitartų laiko ribų ir kokios buvo to pasekmės: dėl dr. Meškausko užsikalbėjimo negirdėjome bendrų ligšiolinės patirties išvadų; dėl kun. Sarausko užsikalbėjimo negirdėjome konkretesnių gairių ateičiai, kurių daugelis pasigedo, o taip pat ir Tu pati — Red.) Vietoj to, kad jo kritika man atitrauktų dėmesį nuo atsinaujinimo, ji sukėlė didesnį susidomėjimą ne vien asmeniniu, bet ir instituciniu atsinaujinimu.

Tame pačiame simpoziume buvo efektyvus moksleivių ir studentų įtraukimas, ir keletas jaunų asmenų turėjo progą paliudyti savo patirtis, pasisakyti nuomones. Kitiems tų sąjungų nariams atsirado stipresnis ryšys su kalbėtoju ne vien tik kad buvo panašaus amžiaus, bet ir todėl, kad daug iš mūsų buvome kartu pergyvenę jo pasakojimą. Šis simpoziumas buvo aktualus, nes buvo nemažai prieškongresinės atsinaujinimo veiklos.

Nežinau, kaip reaguoti į kun. Dabušio pasisakymą laiške, kad jį „džiugino gausus jaunimo dalyvių skaičius. Jaunimas labai rimtai laikėsi ir aktyviai reiškėsi jam numatytoje programoje (*Ateitis*, 1977, 9-10 nr., 331 psl.). Jei jis čia kalba apie jaunimo „dalyvius“, tai tada kunigo ir mano suvokimas „gausumo“ labai skiriasi, nes aš gausaus jaunimo *dalyvaujančio* programoje nemačiau!

70 metų sulaukęs prof. dr. Antanas Maceina, 1947-1949 m. Ateitininkų Federacijos Tarybos pirmininkas ir ėjęs Federacijos vado pareigas, 1930-1931 m. „Ateities" redaktorius.

Manau, kad kongresas žadino tolimesnę veiklą. Vien tik Kongresas, gausus ateitininkais, sukėlė jausmą, kad yra daug vilties ir galimybių ateitininkams. Mes atskirose, ypač mažesnėse vietovėse nesame vieni, o turime daug kaimynų ir stiprų užnugarį. Programos trys svarbios idėjos iškėlė ateitininkų veiklos trukumus. Gavome įkvėpimų, idėjų, noro ne visada labai konkrečių, kaip toliau nešti Kristaus dvasią į visas mūsų gyvenimo sritis. Gal dabar esame arčiau prie atsinaujinimo Kristuje. Svarbus Kongreso poveikis yra lietuvių visuomenei, ateitininkai dar stipriai veikia ne tik „idėjų padangėse", bet ir kultūrinėje veikloje, kur pasireiškia patriotiška dvasia.

Kongresas buvo gerai suruoštas ir sklandžiai praėjo. Prie pasisekimo prisidėjo bendrai geras ūpas, ypač jaunimo tarpe. Programa buvo įdomi, o vakarinės pramogos nuotaikingos. Tik, „Šventajam narvui" reikėjo tolimesnių išaiškinimų. Aplamai, IX Kongresas pasisekė.

Giedrė Čepaitytė,
Etobicoke, Kanada

Moksleivė: Kongresas — perduoti jaunimui galią ir idėjas

Anksčiau, vasaros metu, važiuodama į Dainavą, viena veikliausių ateitininkių sendraugių man pasakojo, kad bus ateitininkų kongresas. Niekad nedalyvavus kongrese, aš jos paklausiau, dėl ko tas kongresas, kas bus ten daroma. Jinai man aiškino, kad kongrese bus siekiama sužinoti, ką kiti miestai veikia, kokios problemos vyksta, ir tada, tai apsvarsčius, bus bandoma suformuoti pakeitimus, pagerinimus ir būdus kaip juos įvykdyti.

Man šitos mintys pasirodė kaip šviesa, nes man rodos, kad ateitininkai turi daug ką pakeisti ar pagerinti. Nuvažiavus į kongresą, buvau pilna pozityvaus nusistatymo, laukdama, kad bus kokie revoliuciniai pakeitimai.

Atvažiavus penktadienį rytą, lankiau kiekvieną (ar beveik kiekvieną) paskaitą, viltingai laukdama kokio aktyvaus veikimo. Bet vienintelis veikėjas buvo paskaitininkas. Buvo sunku man pačiai kai kada suprasti paskaitininko mintis.

Šis kongresas buvo skirtas daugiau sendraugiams negu jaunimui. Bet aiškiai suprantama, kodėl daug daugiau sendraugių buvo atvykę ir, be to, jų dalyvavimas buvo gausesnis. Vistiek kažkaip man pasirodė, kad per šitokius suvažiavimus turėtų būti palengva perduota jaunimui visa galia ir visos ateitininkų idėjos.

Vienintelė paskaita, kurią aš aiškiai prisimenu, buvo studentams pritaikyta paskaita — dr. Elonos Vaišnienės. Aš supratau jos idėjas ir man patiko, kad ji kalbėjo mums.

Tada buvo pateiktos rezoliucijos. Tai

priminė man moksleivių suvažiavimus Dainavoje: daug rezoliucijų, bet ar jos konkrečios?

11 metų jau kaip aš ateitininkė ir man truputį gėda sakyti, kad aš, tur būt, tikrai nesuprantu ateitininkų ir jų tikslų. Aš vis galvoju, kad ateitininkai yra veikli organizacija, kad mes veikiam kaip nors pagerinti Lietuvos padėtį. Tai mano visos idėjos ir nusivylimai yra tikrai nepateisinami.

Vida Nakaitė,
Birmingham, Mi., JAV

Studentas: Studentai pasisavino — „Veik ar neveik — galas tas pats". Užmiršti manifestacijas ir pradėti darbą!

Devintąjį ateitininkų kongresą kritikuoti kaip manifestacinį įvykį tikrai yra neįmanoma. Suvažiavo daug lietuvių kilmės žmonių, senimo bei jaunimo; įdomus vaidinimas; gražios Mišios. Iš manifestacijos ko daugiau ir lauktum? Bet ar ateitininkijai reikia tokių manifestacijų?

Devintojo kongreso nutarimai skamba, kaip ir visų didesnių lietuvių organizacijų kongresų bei suvažiavimų nutarimai: skamba patriotiniais, gražiais, dailiais — ir kaip tinkama ateitininkams — religingais garsais. Tačiau tie nuogi nutarimai neturi jokio efekto mūsų tautai ar mūsų asmeniniam gyvenimui.

Prasmingiausiai posėdžiui vadovavo kun. Jurgis Šarauskas. Tačiau atsižvelgiant į bendros publikos reakciją bei kritiką laikraščiuose, susidaro įspūdis, kad ne tik jo mintys nebuvo priimtos, bet nė nesvarstytos. Susidaro įspūdis, kad sendraugiai laiko kun. Šarauską tik jaunu kunigu, kuris su laiku subręs ir taps maloniu kunigėliu. Bet jaunimui kun. Šarausko kalba buvo priimtina, reali.

Grįžkime prie IX-tojo kongreso efekto ateitininkų gyvenime. *Ateityje* (9-10 nr., 302 psl.) įdomiai aprašyta dr. E. Vaišnienės paskaita; viena frazė labai man įstrigo: „Veik ar neveik — galas tas pats". Atrodo, kad studentai rimtai pasisavino šį šūkį ir yra nutarę neveikti. Geriausias pavyzdys yra, kad šiuo laiku neegzistuoja SAS centro valdyba, nes niekas nenori ryžtis tokiam dideliam darbui. Galvojant apie moksleivius, neatrodo, kad už angos lauktų nauja MAS centro valdyba perimti Sauliaus Čyvo rimto darbo ir naštos. Apie sendraugių veikimą aš daug nežinau, tik atrodo, kad greit jie pradės rinkti milijonus statyti ateitininkų namus vakarinėj Čikagoj. Bent galėsiu išnuomoti gražią salę savo vestuvėms. Ar rimtai mes galime sakyti, kad mes dalyvaujame „heroiškoje kovoje už tautos ir tikėjimo laisvę"?

Nu, gana šio jauno paauglio destruktyvios kritikos. Ką aš siūlau X-tam kongresui yra — užmiršti manifestacijas ir pradėti darbą. Reikia nustatyti konkrečias gaires ateitininkų veikimui išeivijoje. X-tas kongresas turi būti darbo kongresas, kuris nepaliks malonaus jausmo dalyviams, bet užduos jiems konkrečius darbus atlikti: laisvinti tautą ir atnaujinti viską Kristuje. Jei X-tasis kongresas nebus darbo, bet manifestacinis kongresas, tai jau neįvyks XI-tas kongresas.

Jonas L. Juozevičius,
Cicero, Ill., JAV

Buvo atsiklausta SAS pirm. Sauliaus Girniaus dėl Jono Juozevičiaus teigimo, kad „šiuo laiku SAS centro valdyba neegzistuoja". Saulius atsakė, kad „SAS centro valdyba egzistuoja" (žr. SAS suvažiavimo aprašymą **Ateity,** *2 nr., 74 psl., ir* **Gaudeamus,** *1977-1978, 1 nr., apie SAS centro valdybos pranešimus, kur be SAS pirmininko S. Girniaus minimas ir laiško autorius J. Juozevičius kaip SAS iždininkas* — Red.

Sendraugė: Vidinio džiaugsmo prasiveržimas

Kongresą laikau pasisekusiu, nes visi kongrese numatyti darbai, svarstymai bei kultūriniai ir meniniai pasireiškimai, atrodo, pilnai ir planingai įvykdyti.

Aš manyčiau, kad kongresas nėra ir neturėtų būti manifestacija. Kongresas buvo ateitininkijos daugiau vidinio džiaugsmo prasiveržimas — peržvelgti ir pasidžiaugti atliktais darbais išeivijos gyvenime bei konkrečių darbų planavimas ateičiai.

Kongreso metu pilnai buvo jaučiamas idėjinis vieningumas, kas kėlė dalyviuose ryžtą kongreso šūkį „Liudykime Kristų ir savąją tautą" įgyvendinti praktikoje; t.y. meilė ir globa vienas kitam, darnumas ir susiklausymas bendrame darbe ir t.t.

Kongresas vienų buvo sekamas vietoje, kitų per spaudą (*Ateityje* ryškiai atsispindi visa jo eiga); taigi didelė dalis mūsų visuomenės vienu ar kitu būdu gyveno kongreso mintimis ir dvasia. Ateitininkijai ypač kongresas buvo reikšmingas, nes jis savo didingumu, dvasios pakilimu ir darnumu kėlė visų entuziazmą, jaunatvišką nuotaiką ir ryžtą dirbti jos idealams ir tautos ateičiai. Menki nuomonių skirtumai buvo lyg jūros bangos nunešti, turint galvoj gerą kongreso nuotaiką, įdomias ir reikšmingas paskaitas bei įspūdingą dvasinės programos dalį.

Stef. Stasienė,
Cleveland, Ohio, JAV

„Viens per kitą užtikome Kristų...“

Dalinantis įspūdžiais iš Chicagos studentų ateitininkų draugovės krikščioniško atsinaujinimo savaitgalio 1977 m. gruodžio 17-18 d. YMCA stovyklavietėje, Antioch, Illinois.

Nuostabu, kaip gali būti sukuriama jauki, artima ir atvira nuotaika tarp suvažiavusių iš skirtingų šeimų, namų. Nors mus kiek rišo ateitininkiška veikla (susitikdavom draugovės susirinkimuose), tačiau šitokį gilų artumą pergyvenome pirmą kartą.

Važiuodamas į šį Chicagos draugovės krikščioniško atsinaujinimo savaitgalį, buvau pasiruošęs visokio pobūdžio susitelkimui: 1. tradiciniam, kur aš pats daugiau kalbėčiau; 2. „skaitytiniam-pasidalintiniam“, kur kiekvienas pirma paskaitytų iš knygų pagal pasirinktas ar sugestijonuotas temas, o paskui mintimis dalintumėmės bei komentuotume, pagaliau 3. pasikalbėjimams, kurių vertė, pobūdis ir įnašas priklauso didele dalimi nuo pačių dalyvių.

Stengiaus pajusti dalyvių nuotaiką. Po savo įvadinių pastabų pajutau, kad grupėje buvo daug dalyvių, kurie sugebėjo dalintis mintimis, pergyvenimais. Taip ir palinkome į pasikalbėjimus. Šitokių pokalbių negalima nei „užsakyti“, nei „suorganizuoti“, nei pilnai kontroliuoti. Per pačius dalyvius jie išauga, išsivysto ir neša „derlių“ įspūdžiais, kurie paliečia tiek protą, tiek jausmus. Jie remiasi pačių dalyvaujančiųjų interesu, rūpesčiais, išgyvenimais, o kartais ir sielvartais. Dalinimasis gilesniais žmogiškais — gyvenimo prasmės, pasaulėžiūros, religijos — klausimais, o ypač išgyvenimais, yra dalinimasis savimi. Jis giliau ir paveikia, ir artimiau suriša (žr. V. J. Derlega ir A. L. Chaikin, *Sharing Intimacy: What we reveal to others and why).*

Kalbėjome apie pomirtinio gyvenimo klausimą, sapnus, prasmės ieškojimą, mokslą, ryšius su kitais, maldą... Kartu ėjome pasivaikščioti, dainavome, pasigrožėjome žiemos gamta. Kartu skaitėme iš Šv. Rašto ir diskutavome, meldėmės ir dalyvavome Eucharistinėj Aukoj.

Žmogiškame prasmės ieškojime, išgyvenimuose ir atsakymuose įžvelgėm ir Dievo pėdsakus, ir Kristaus atvaizdą. Taip kartu ieškojome ir viens per kitą užtikome Kristų ir Dievą.

Kęstutis Trimakas

Buvo labai naudinga ir vertinga atvažiuoti į šį susikaupimo savaitgalį. Pasidalinom mintimis apie Dievą, draugystę, gyvenimo rūpesčius ir kt. Svarbiausia, kad per šias dvi dienas radau ramybės.

Danutė Saliklytė

Atvykau su mintimi, kad kalbėsim tiktai apie Dievą, bet kalbėjom ir pasidalinom apie viską — gyvenimo bėdas, gyvenimo tikslus, kiekvieno mūsų asmenišką būdą, kaip nusiraminti po sunkios dienos, didžiausius mūsų gyvenime pasitenkinimus ir kt.

Domas Lapkus

Malonu ir giliai vertinga, kai draugovės nariai susirenka tokioj atviroj atmosferoj; nuoširdžiai gali pasidalinti tuo, kas mums svarbiausia. Vienas kitame mes atrandam sau stiprybės ir atsakymų.

Buvo gera išsilaisvinti iš kasdienybės, pasidalinti idėjom. Gaila, kad laiko nebuvo daug. Man kažkodėl per tokį trumpą laiką buvo sunku pilnai įsijungti. Kitaip pasijutau, pradėjau apie kai ką net kitaip galvoti. Manau, kad daug gero gavau.

Jonas

Nors ir atvykau trumpam laikui, pajutau nuoširdų draugiškumą tarp visų dalyvių, prie kurių netrukus ir pati prisidėjau mintimis, jausmais ir Kristaus dvasia. Yra smagu ir malonu, kai gali jaustis draugiškai su visais ir nesivaržyti.

Vėliau atvykusi

Man šis religinio susikaupimo savaitgalis patiko ir buvo naudingas. Patiko todėl, kad galėjau truputį pabūti gamtoje ir kad dariau ką nors kitką negu mokykloje studijuoti. Buvo naudinga todėl, kad buvo progos pagalvoti apie

Rate iš kairės (laikrodžio rodyklės kryptim): D. Lapkus, kun. dr. K. Trimakas, R. Žemaitaitis, D. Saliklytė, R. Briedytė, R. Kubiliūtė, R. Jaraitė, N. Jaraitė, V. Musonytė, R. Olšauskaitė, J. Kisieliūtė, O. Barškėtytė, Al. Pakalniškis ir D. Markelytė. Trūksta fotografavusio J. Kuprio ir vėliau atvykusių D. Narutytės ir Vyt. Naručio.

religinius dalykus. Tačiau pasigedau diskusijų apie gilesnius moralinius klausimus.

Būtų labai verta dažniau taip susitelkti.

Roma

Džiaugiuos, kad dalyvavau, nes jaučiu, kad minčių pasidalinimas mane praturtino.

Vita

Buvo rami nuotaika, puikus poilsis po egzaminų. Įdomu buvo padiskutuoti tokiom temom, kurios retai tegvildenamos mokykloje.

Aloyzas Pakalniškis

Susikaupimo savaitgalis davė man progą pasitraukti iš kasdieninio gyvenimo ir surinkti ar identifikuoti savo jausmus apie tikėjimą ir kartu artėjančias šventes. Jaučiuosi, kad tai atlikau. Tad laikau savaitgalį pasisekusį. Tikiuos, kad ir kiti turėjo progą tai atlikti.

Ofelija Barškėtytė

Labai atviros diskusijos. Tas mus labai suartino kaip žmones. Draugai taip kaip ir aš turime tokias pačias problemas. Šis nuomonių pasikeitimas patvirtino mano galvoseną, o kai kuriais atvejais padėjo man išspręsti neaiškius klausimus. Savaitgalio pokalbiai labai sustiprino dvasiškai ir paliko labai didelį pasitikėjimą žmogumi.

Rimantas Žemaitaitis

Šis susikaupimo savaitgalis davė man progą daug dalykų apgalvoti. Ta tuštuma, kurią aš kartais jaučiu, pranyko. Vietoj jos buvo toks sielos ramumas, toks džiaugsmas. Gera žinot, kad pasaulis ne visada yra toks juodas, kad yra meilės, taikos ir šviesos.

Daiva Markelytė

Pergyvenau tikrą krikščionišką dvasią ir šeimyniškumą. Buvo smagu susipažinti su *tikrais* broliais ir seserimis. Jeigu mes nepamiršime, kas mes esame — Dievo vaikai, galėsim daug gero įvesti į šitą gyvenimą.

Rima

Pabėgti nuo gyvenimo kartais yra reikalinga. Mes pabėgom, diskutavom, meldėmės, pabendravom ir dabar galim grįžti į gyvenimą *(rat race)* su nauja šviesa kitiems šviest.

atžalos

Nusinešė vanduo
Nebylų medžių šauksmą.
Skubėjo žmonės gyventi,
Skubėjo liūdėti
Ir džiaugtis.
Nuo upės
Sugrįžo aidas
Ir į ateinančiųjų veidus
Atsimušęs —
Išsisklaidė.

* * * *

Ar tik sapne
Spalvotus aitvarus
Mes leidom?

Loreta

Iliustracija Rimos Valiulytės.

Tu prisiminsi
Melsvą tolumą miškų,
Rusvus laukus
Ir atspindį dangaus
Vandens pritvinusiose
Pėdose žmonių ir gyvulių.
Tu prisiminsi,
Ir, rodos, pasakos kažkas
Apie užaugusius medžius
Su šiluma gandralizdžių,
Iširusių trobų
Bedūmius kaminus,
Apie supuvusių tvorų
Vartus pravertus.
Ir vis dažniau,
Sustojęs nesibaigiančiam chaose,
Žinodamas, kad tebesugebi mąstyt,
Ramesnis ir laimingas jausies.

Loreta

Įspūdžiai iš „Liepkalnio sodybos“

Dalia Garūnaitė

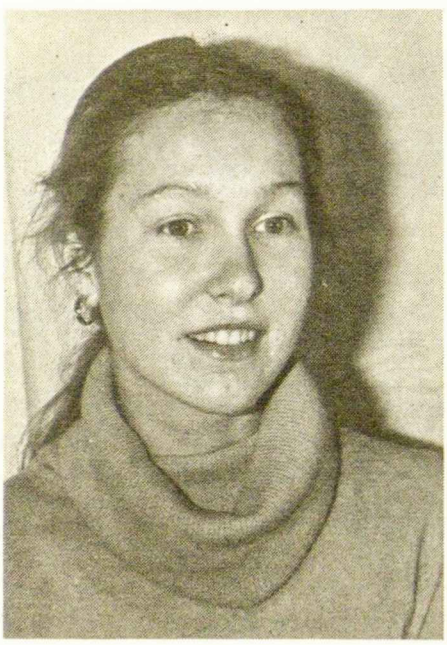

„Liepkalnio sodybos“ knygos sutiktuvėse 1977 m. lapkričio 26 d., Chicagoje, autorius Vyt. Alantas, užbaigdamas kalbą, pasakė: „Iki pasimatymo Liepkalnio sodyboje!“ Gal ir jis pats dabar nustebs Liepkalnio sodyboje sutikęs išeivijos moksleivę. Toji moksleivė — Dalia Garūnaitė iš Marijos Aukštesniosios Mokyklos Chicagoje, lankanti Lituanistinį Pedagogikos Institutą ir priklausanti Lipniūno ateitininkų kuopai.

Nauja knyga matoma krautuvių lentynose ir kai kuriuose namuose — Vytauto Alanto „Liepkalnio Sodyba“. Ji yra Lietuvių Agronomų Sąjungos išleista, tikslu priminti visiems ūkininko — žemdirbio dalią Lietuvos kūrybiniame darbe ir gyvenime. Tačiau Vytauto Alanto „Liepkalnio sodyba“ net daugiau primena ir atskleidžia skaitytojams, ypač jaunesniems skaitytojams. Ši knyga atskleidžia Lietuvos ūkio vaizdą ir paprasto žmogaus kasdieninį gyvenimą.

Pasartės kaimas pasidarė labai realus, perskaičius šią įspūdingą knygą. Aš atsidūriau kaimo vidury: stovėjau prie mažos medinės trobelės, kuri buvo apsupta žalia pieva. Vienoj pusėj tviskėjo ežerėlis „Mergobala“, o kitoj stiebėsi į aukštį kvepiančios pušys. Kaimyno meistrelio Šliurpos galulaukėje prie kelio galėjau matyti paties išdrožinėtą ir pastatytą kryžių. Pravažiuodami keleiviai kartais sustodavo ir stebėjo šį puikų darbą.

Pasartės kaimas atrodė toks gražus ir gaivus, nes ūkininkai prižiūrėdavo ir sunkiai dirbdavo savo žemę. Pavasarį berželiai atgydavo, ir ūkininkas Kostas leisdavo iš jų saldžią sulą. O pats svarbiausias žemdirbystės darbas buvo arimas. Visi noriai ardavo žemę, saulės ir vėjo glostomi ir įkvėpdami tą gaivų šviežią kaimo orą. Rugiapiūtei artėjant, Pasartės ūkininkai pradėjo ruoštis iš anksto: šviežio alaus padarydavo ir skanesnių patiekalų paruošdavo. Baigęs dirbti, jaunimas susirinkdavo šokti vakaruškose. Vakaruškų ūpas pagaudavo visus. Muzikantai linksmai grojo, o, jiems pavargus, jaunimas susibūriuodavo ir užtraukdavo dainelę.

Nors savaitgaliais, vakaruškų metu, visi linksminosi ir smagiai šoko, savaitei slenkant, darbo metu, visi sunkiai dirbo. Jaunimas paaugo ir, kaip ir visos naujos generacijos, įvedė naujovių ir pakeitimų. Pamažu Lietuvos ūkis ir žemė buvo pagerinti ir nešė didesnį pelną. Štai buvo pavyzdys organizuoto ir tvarkingo darbo įtakos.

„Liepkalnio sodyba“ yra tikrai įdomi ir įspūdinga knyga. Beskaitydama vietomis buvau priversta juoktis, o kitur reikėjo rimtai ir susikaupus skaityti. Knygos veikėjai yra jauni, pilni gyvumo, meilės tautai ir noro pasiekti prasmingų tikslų. Jų šūkis buvo: „Per darbą ir mokslą į tėvynės gerovę“. Su dideliu susidomėjimu perskaičiau knygą ir kiekvienam, kuris nori susipažinti su praeities Lietuva, siūlyčiau ją perskaityt. Tik pasirinkite tinkamą laiką skaitymui, nes pradėjus bus sunku nuo knygos atsitraukti.

Mano laisvalaikis

Rašo Cicero vysk. Motiejaus Valančiaus kuopos jaunieji nariai.

Laisvalaikiu žaidžiu su savo draugais. Darau mano namų darbus. Mėgstu paišyti. Namuose turiu gyvulėlių, su kuriais mėgstu žaisti. Žiūriu televiziją.

Kazys Razma (6 sk.)

Laisvalaikiu aš žaidžiu su savo draugėmis. Mėgstu dažyti ir spalvoti knygas — tai yra mano „hobby“. Einu sportuoti su draugėmis. Mano mėgiamiausias sportas yra „softball“ ir tinklinis.

Rūta Tamošiūnaitė (6 sk.)

Aš žaidžiu su draugais. Aš statau dalykus. Taip pat mėgstu važinėtis su dviračiu. Skambinu pianinu ir mėginu išmokti skambinti „Šventa naktis“.

Darius Rūbas (5 sk.)

Laisvalaikiu aš mėgstu žaisti su savo draugėmis lauke. Aš irgi žaidžiu su savo šuniuku. Jo vardas yra Coco. Aš namuose turiu paukštelį ir turėjau zuikį. Vasaros sekmadieniais visa šeima važiuojam į mano tėvelio klubo ūkį.

Rūta Vabalaitytė (5 sk.)

ATEITININKŲ ŠALPOS FONDAS

Pirmas š.m. AŠF valdybos posėdis buvo sausio 11 d. Dalyvavo visi valdybos nariai. Pirmininkas dr. Vacys Šaulys, dalyvavęs Federacijos Valdybos posėdyje, pranešė apie jos užsibrėžtus artimoje ateityje atlikti darbus. Valdybos kadencijai pasibaigus, ruošiamasi naujiems rinkimams; taip pat pasidžiaugė, kad kongreso rezultatai ir materialiai gerai pasibaigė, kadangi davė 8,000.00 dolerių likutį, nes kongreso finansų komisija buvo užsibrėžusi surinkti kongreso reikalams 15,000.00 dol. bet, sėkmingai pasidarbavusi, surinko net 18,000.00 dol. nežiūrint į tai, kad „Narvo" pastatymas Čikagoje davė daug nuostolių. Prie kongreso išlaidų sumažinimo prisidėjo ir At-kų Šalpos Fondas, išleisdamas spausdinį „Ateitininkų Keliu".

Svarstant stipendijų prašymus, jie visi buvo teigiamai išspręsti. Ateitininkų Moksleivių Centro Valdybai veiklai paskatinti tuo tarpu paskirta 500.00 dol. pirmam š.m. pusmečiui. Stipendijos suteiktos: dviem teologijos studentams, iš kurių vienas yra jau diakonas, dviem teisės ir vienam muzikologijos studentams.

Fondo lėšas sudaro nario mokestis, aukos ir grąžinamos paramos. Iždininkas prof. dr. Balys Paliokas pranešė, kad švenčių proga vieni mokėjo nario mokestį, o kiti atsiuntė aukas, stambiausia, Justinas Dėdinas (net 500.00 dol.), Kazys Ambrozaitis, Aldona ir Kazimieras Rimkus, M.D., Jonas ir Aldona Juozevičiai, M. D., A. L. Čepulis, M.D., Ignas Labanauskas, M.D., Adolfas Baltrukėnas, M.D., Alina Skrupskelienė, kun. Juozas Tautkus, kun. Vaclovas Martinkus, kun. Petras Patlaba ir kiti, viso 14 narių sudėjo 1,700.00 dol. Jiems visiems Valdyba ir jos šelpiamieji dėkoja.

Taip pat konstatuota, kokia yra tą dieną kasos padėtis. Pinigai laikomi bankuose, o išmokėjimai daromi čekiais. Iždininkui pavesta susižinoti su tais, kuriems yra duotos trumpalaikės paramos, ir pasiruošti nario mokesčio vajui.

Fondas, anksčiau yra suteikęs bent 40 studentų paramos visose pasaulio dalyse, panaudodamas tam reikalui porą dešimčių tūkstančių dolerių. Jei tie, kurie jau yra pajėgūs,

Moksleivių ateitininkų žiemos kursai Dainavoj

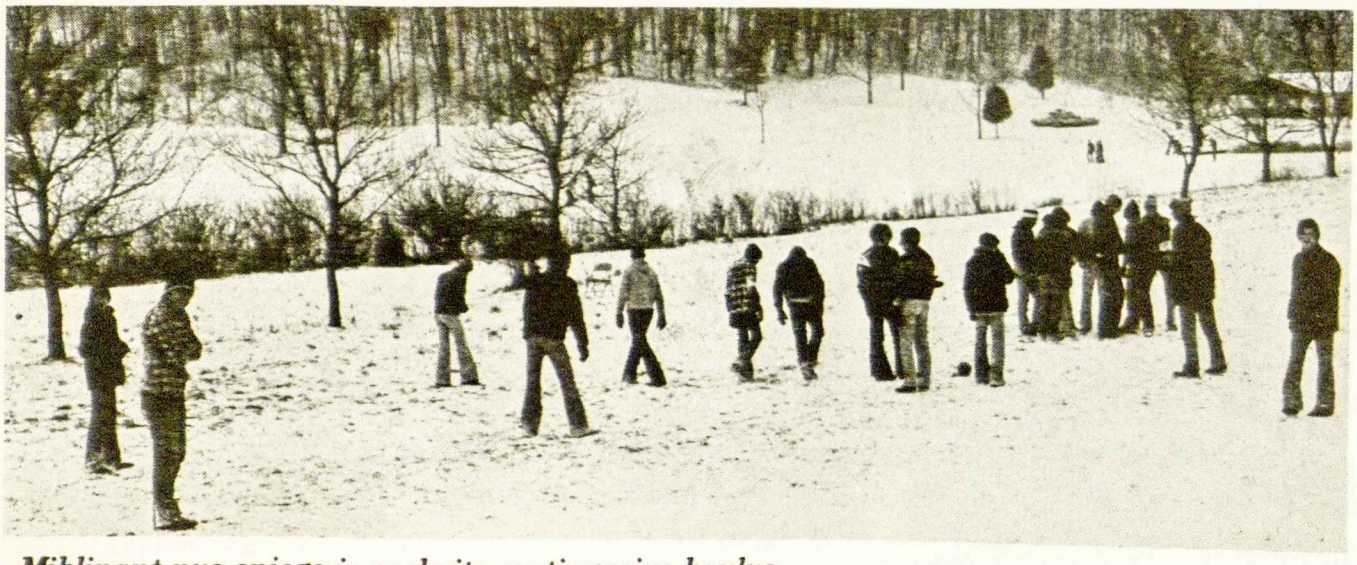

Miklinant nuo sniego ir paskaitų sustingusius kaulus.

Petras V. Kisielius:
„Supraskite visi, kad...“

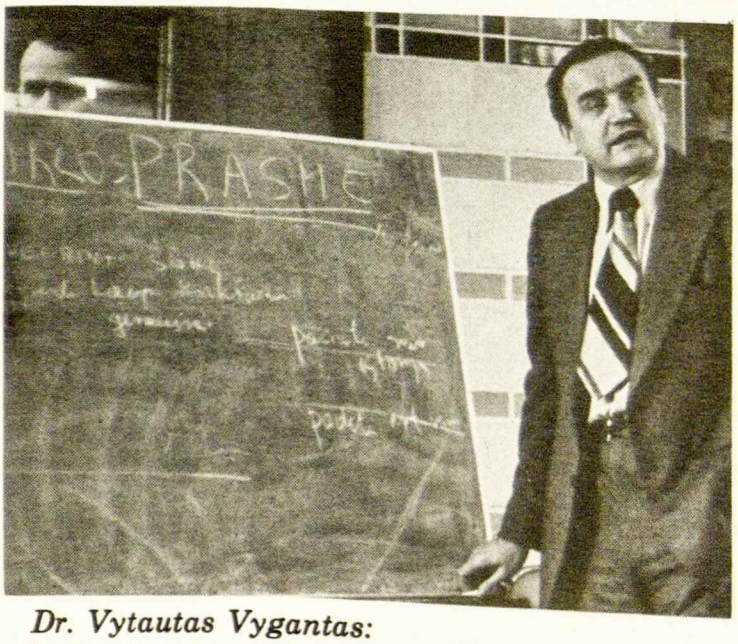

Dr. Vytautas Vygantas:
„Kalbant apie veiklą...“

Vėdinant nuo diskusijų įkaitusias galvas šaltam ore.

Vakaronė-paskaita Clevelande.

Sausio 6 d. Ateities klubas suruošė vakaronę, kurios metu paskaitą skaitė dr. Viktorija Skrupskelytė, profesoriaujanti Oberlin Kolegijoj. Paskaitos tema: Lietuva, prancūzų rašytojų veikaluose.

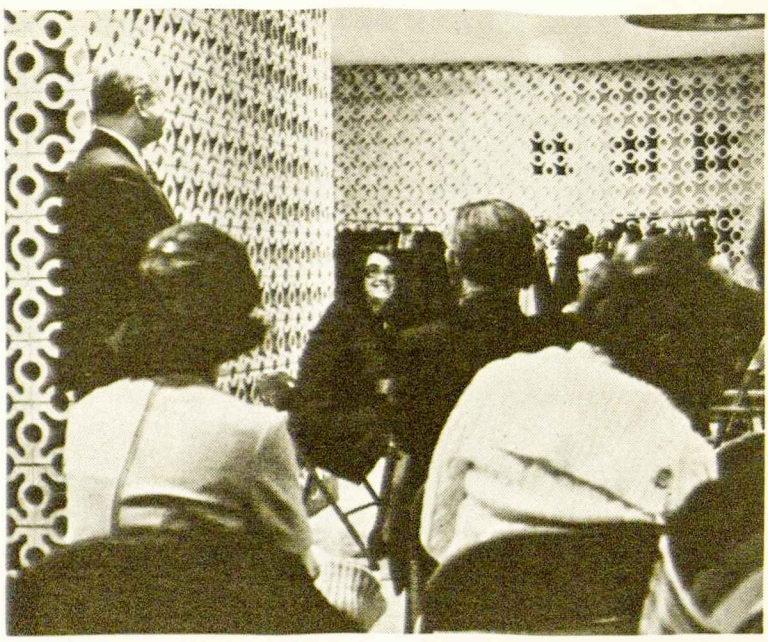

Ateities klubo pirm. Romas Bridžius praveda diskusijas po paskaitos. Į vakaronę atsilankė 50 su viršum asmenų.

nors dalimis grąžintų, tai Fondas galėtų daug lengviau verstis. Tiesa, vienas iš Pietų Amerikos, o kitas iš Afrikos grąžino visa net su kaupu ir pažadėjo Fondo neužmiršti ir ateityje. Posėdyje apgailestauta, kad pasitaiko ir tokių, kurie puikiai yra susitvarkę, bet, ką yra gavę iš Fondo, nebeprisimena. Tikimasi, kad ir tokie kada nors susipras.

B. Vitaitis

TRUMPAI

Bernardui Brazdžioniui paskirta Lietuvių Rašytojų Draugijos 1000 dol. premija kaip poetui, „kuris savo iškilia poetine kūryba labiausiai gaivino, įkvėpė ir stiprino lietuvių tautą vienu ar kitu metu nuo 1918-1978 m.“.

„Ateities“ redakcijai rekomenduojant, tarpe kitų jaunų spaudos ir radijo bendradarbių darbuotojų, premijos iš gen. konsulo Daužvardžio Fondo buvo paskirtos šiems „Ateities“ bendradarbiams: P. V. Kisieliui, J. Kupriui, V. Kuprytei ir V. Nakui.

Kun. Antanas Saulaitis, S.J., vadovavo religiniam pokalbiui Los Angeles ateitininkų tarpe.

Clevelando „Ateities“ klubo nariai susirinko sausio 7 d. pirmojo mėnesio penktadienio vakaronėj. Po šv. Mišių dr. V. Skrupskelytė skaitė paskaitą apie tris prancūzų rašytojų veikalus — Georges Matore „La Museliere“ („Antsnukis“), Henri Guigonnat „Demone en Litaunie“ („Demonas Lietuvoj“), Poirot-Delpech „La Folle de Lituanie“ („Pamišėlė iš Lietuvos“). Prelegentė apibūdino knygų turinius ir iškėlė jų įvairius bruožus.

Wasagos stovyklos organizavimo reikalais

Simpoziumas apie I. Mero „Striptizą“.

Chicagos studentų susirinkime diskutuojama.

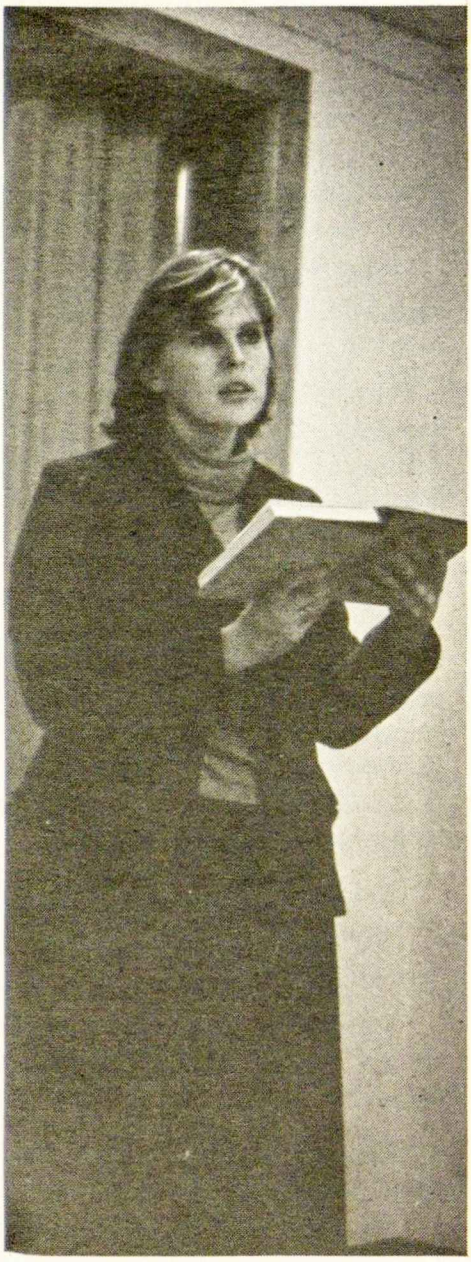

Skaito Daiva Markelytė.

Pirmoj eilėj viešnia iš Australijos A. Juškaitė.

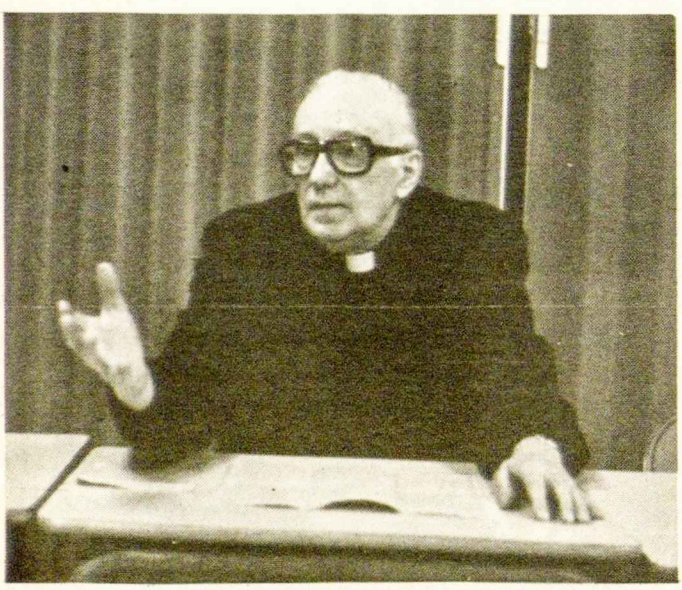

Kun. Vytautas Bagdanavičius:
„Kalbant apie įvadą į romaną...“

Rima Briedytė:
„Pasiklausykime užrekorduoto Mero...“

pasitarimas įvyko sausio 25 d. Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose.

Chicagos ateitininkai, priklausantys lietuvių ekumeniniam rateliui, surengė maldų bendrą vakarą. Vakaras įvyko sausio 29 d. Presbiterijonų bažnyčioje. Ta proga kun. dr. K. Trimakas tarė žodį.

Clevelando „Ateities" klubo vasario 3 d. vakaronėje A. Idzelis kalbėjo tema „Energijos krizė ir mūsų ateitis".

Clevelando „Ateities" klubas suruošė vasario 25 d. muzikinį koncertą,kuriame dainavo solistai N. Linkevičiūtė ir B. Prapuolenis.

MOKSLEIVIAI

Chicagos kun. A. Lipniūno kuopos nariai susirinko Dudėnų namuose sausio 13 d. aptarti kuopos numatytą linksmavakarį. Vakaras, pavadintas „Žiema bėga", ruošiamas vasario 3 d. Jaunimo Centro kavinėje. Programoje dalyvauja patys kuopos nariai.

Toronto jaunesniųjų moksleivių berniukų ir mergaičių susirinkimai įvyko sausio 22 d. seselių namuose.

Toronto vyresnieji moksleiviai susirinko sausio 22 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje.

Cicero vysk. M. Valančiaus kuopos jaunesnieji moksleiviai savo sausio 22 d. susirinkime skaitė ištraukas iš **Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos** ir diskutavo jų reikšmę. Taip pat buvo aiškinamos priežastys, kurios prisidėjo prie Ateitininkų organizacijos įsteigimo.

Chicagos Pr. Dielininkaičio jaunesniųjų moksleivių ateitininkų kuopa sausio 28 d. suruošė kaukių balių pradžios mokyklos vaikams Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Dalyviai džiaugėsi kaukių paradu, žaidimais, dovanėlių paskirstymu bei vaišėmis.

Cicero jaunučiai ateitininkai susirinko savo globėjos p. V. Naujalytės namuose vasario 4 d. Susirinkime buvo diskutuojama draugiškumo reikšmė. Po vaišių visi kartu išvažiavo į kiną.

Cicero vysk. M. Valančiaus kuopos jaunesniųjų moksleivių iškyla įvyko vasario 5 d. Nariai linksmai praleido laiką „rollerskating" salėje ir po to kartu visi važiavo užkandžiauti.

Chicagos Pr. Dielininkaičio kuopos susikaupimo vakaras įvyko vasario 26 d. Tėvų Marijonų koplyčioje.

Cicero vysk. M. Valančiaus kuopos vyresnieji moksleiviai pradedant spalio mėnesiu turėjo penkius susirinkimus, dalyvavo charizmatiniame judėjime, suruošė įspūdingą adventinį susikaupimą ir agapę ir išplatino žurnalus ir laikraščius už 750 dol. Religinėje kuopos veikloje stipriai talkininkauja kun. dr. K. Trimakas, o į globėjų eiles įsitraukė V. Naujalytė, R. Olšauskaitė ir A. Žygas.

STUDENTAI

Chicagos studentų draugovė suruošė susirinkimą sausio 21 d. Jaunimo Centre. Buvo diskutuojama laureato Icchoko Mero kūrinių reikšmė. Kalbėjo R. Briedytė, kun. Vyt. Bagdanavičius, MIC, o D. Markelytė paskaitė vieną „Striptizo" ištrauką.

Clevelando studentai ateitininkai ir moksleiviai ateitininkai sausio 28 d. suorganizavo literatūros vakarą.

Chicagos studentų draugovės nariai dalyvavo Chicagos lietuviškų organizacijų suruoštame „Mardi Gras" sausio 28 d. Jaunimo Centre. Jų išpuoštame kambaryje, pavadintu „Ubagynu", buvo pardavinėjama įvairūs gėrimai bei užkandžiai.

R. Balytė, Clevelando studentų draugovės narė, vasario 10 d. skaitė paskaitą Clevelando Lietuvių Bendruomenės apylinkės vakaronėje. Prelegentė kalbėjo apie 1977 m. Nobelio Literatūros premijos laureatą Vicente Aleixandre, jo gyvenimą ir kūrybą.

Viktoras Nakas buvo atrinktas sėkmingiausiai Lietuvą ir lietuvius 1977 m. reprezentavusiu jaunuoliu. Jam paskirta Eug. Kriaučūliūno 1000 dol. premija „už sėkmingą organizavimą pabaltiečių demonstracijų Washingtone žmogaus teisėms ginti, už gerą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos politinės veiklos koordinavimą bei už platų bendradarbiavimą spaudoje.

SENDRAUGIAI

Toronto ateitininkų sendraugių susirinkime, kuris įvyko sausio 29 d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje, dail. D. Stončiūtė-Kuolienė skaitė paskaitą ir rodė skaidres apie Lietuvos grafiką.

Sveikiname buv. „Ateities" redaktorių dr. Algį ir Jūratę Norvilus sulaukus sūnelio Kovo.

„Ateities" redakcija

„Ateities“ konkursas jaunimui

„Ateities“ žurnalo konkursas jauniems kūrėjams yra tapęs kasmetine tradicija. 1976 m. apdovanoti 24 jaunuoliai 650 dol. vertės premijomis, o 1977 m. — 22 700 dol. Panašus konkursas skelbiamas ir šįmet. Jis apima visą eilę sričių: 1. prozą (novelę, apsakymą, apysaką ir pan.), 2. poeziją, 3. straipsnį-rašinį, 4. veiklos (stovyklos, kursų, susirinkimo ir kt.) aprašymą, 5. veiklos fotografiją, 6. meno fotografiją ir 7. iliustraciją. Redakcija vertins visus 1977 m. rugsėjo 16 d. — 1978 m. rugsėjo 15 d. laikotarpyje „Ateičiai“ atsiųstus kūrinius. Moksleiviams (iki 19 m. amžiaus) ir vyresniam jaunimui (19-30 m. amžiaus) premijos skiriamos atskirai: už pirmąją vietą — 50 dol.; už antrąją — „Ateities“ 1 metų prenumerata.

Konkurso piniginėms premijoms reikia 700 dol. Galintieji labai prašomi tapti mecenatais. Premijos bus įteiktos „Ateities“ vakare, spalio 14 d., Chicagoje.

Lituanistikos seminaras jaunimui

Penktasis lituanistikos seminaras jaunimui ruošiamas rugp. 6-19 d. netoli Clevelando. Jį kasmet rengia Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) Ryšių centras. Seminaras skirstomas į tris studijų sritis: lietuvių kalbą, lietuvių literatūrą ir lietuvių istoriją. Lektorių tarpe bus St. Barzdukas, J. Blekaitis, D. Fainhauzas, A. Klimas, R. Šilbajoris, J. Vaišnys ir T. Venclova. Pilnas lektorių sąrašas bus paskelbtas artimiausiu laiku.

Seminaras yra rengiamas vidurines mokyklas baigusiam jaunimui, lengvai galinčiam lietuviškai susikalbėti, skaityti ir rašyti. Seminaro tikslas yra *pasitobulinti* lituanistiniuose dalykuose. Plačiau apie penktąjį lituanistikos seminarą jaunimui informuoja PLJS Ryšių centras, 2422 West Marquette Rd., Chicago, IL 60629.

Lietuvių studentų dėmesiui

Ar turite šiems klausimams atsakymus? 1. Kokia jūsų mokslo sritis? 2. Ar pasirinkote universitetą studijoms? Ar pakaks mokslapinigių:? 4. Ar jau turite užtikrintą darbą?

Jeigu nors vienas aukščiau klausimų dar neatsakytas, jums gali padėti *lietuvių profesionalų ryšių tinklas.*

Tinklas yra pelno nesiekiantis vienetas, kurio tikslas yra lietuvių jaunimui palengvinti kelią į aukštąjį mokslą. Gavęs patarimų ar pagalbos, turi įsipareigoti ateityje padėti kitiems jaunuoliams. Šiaip visi patarimai ar kitos paslaugos yra veltui.

Įdomu? Kreipkitės raštu į PLJS Ryšių centą, 2422 West Marquette Road, Chicago, IL 60629. Nurodykite, kokia sritimi domitės ir kokios pagalbos prašote. Jums bus nurodyta, kur kreiptis gauti patarimų. Visa tai bus laikoma *konfediacialiai.*

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos Ryšių Centras

Atsiųsta paminėti

Jurgis Jankus. IR NEBEPASIMATĖM. Pasakojimai: Ir nebepasimatėm, Istorija iš pirmųjų šaltinių, Gal tokios tik vienos, Šiapus ir anapus teisybės, Liudininkas. Aplankas Rūtos Čepaitytės. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Chicaga, 1977 m. 343 psl. Kaina 7 dol.

ALp(LKA)1786
1978, Nr.4

90. 7 25. 400